

Передплати «RIA плюс»
отримай подарунок!
☎ 43-00-50

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ. НАВЧІТЬ СВОЮ ДИТИНУ, ЯК ПОВОДИТИСЯ З НЕЗНАЙОМЦЯМИ с. 7

ЯК 60 ГЕКТАРІВ ЗЕМЛІ ДАВАЛИ ВСЬОГО ЗА 10 ДОЛАРІВ с. 18

НЕЧИСТА ГРА У МІСЬКІЙ РАДІ. ЩО ДАЛІ

ГОЛОВНЕ с.2-3

СЕРЕДА
15 лютого 2017

№7

ДІЄВЕ ЛІКУВАННЯ РАН
НОВИНИ КОМПАНІЙ с.4

4⁹⁰ грн

1 блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

www.ria.ua

Кого «нагріють» котельні на торфі

Тернопіль – перше місто, яке відмовиться від російського газу і переведе котельні на альтернативне паливо. Цим хвалиться міськрада. Про те, що Україна уже рік не використовує російського газу, і що прибутки від таких котельні матимуть наближені до мера люди – ані слова

Читайте ГОЛОВНЕ с. 5

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

371

ВАКАНСІЙ
ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ
ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Голосуйте за
МІС RIA-2016

Читайте КОНКУРС с. 6

Як вчаться наші діти
в італійських школах

Читайте ШКОЛА с. 10

Трактори Мототрактори Мотоблоки

Кредит до 30 000 грн!

сезонні знижки

м. Тернопіль, вул. Гайова, 32
Тел.: (0352) 52-40-15, (097) 842-06-17, (067) 353-16-06

справжні броньовані **ДВЕРІ** від виробника

пожежний сертифікат ліцензійний монтаж дверей

під індивідуальні розміри

ПІДПРИЄМСТВО **РИФ**

м. Тернопіль, вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

www.rif.te.ua

МАГАЗИН **ДОБРИЙ ГОСПОДАР**

офіційний дилер торгових марок **STIHL** **VIKING**

Умови акції запитуйте в офіційного дилера.

м. Тернопіль, вул. Шептицького, 25; тел 52-37-74, (067) 533-70-67; www.gospodar.te.ua

Комп'юнерФінанс

за **20** хв. до **10 000** грн

ЛИШЕ ПАСПОРТ ТА КОД

вул. Київська, 11
вул. Патріарха Мстислава, 1

☎ 050 479 14 83
www.kf.ua

ГЛОБАЛ КРЕДИТ

КРЕДИТИ ЗА 15 ХВИЛИН

- від 200 до 10 000 грн
- паспорт та код
- без довідки про доходи

вул. Шоптицького, 7/1
(067) 487-74-14

www.globalcredit.ua
(097) 097 88 88

СЛУЖБА ДОСТАВКИ ВОДИ

“Криниця”

тел.: (0352) 42 08 96
(067) 86 490 38

www.elitvoda.te.ua

«ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН МІНЯЮТЬ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ПРИКРИТИ ВЛАДНІ ДУПИ»

Проблема ■ Міська влада готує ділянки для забудови на місці зелених зон. Основні плацдарми змін — парки та сквери міста. Все це потрібно провести через сесійну зміну Генерального плану Тернополя. Після голосування може початись «будівельний апокаліпсис» в Тернополі

ВИДАВНИЦТВО RIA

Діючий і сьогодні Генеральний план Тернополя після його прийняття в 2010 році міська влада заховала від громади під грифом «для службового користування». До 2015 документом нехтували й фальшували. Зараз, «прикриваючи тили», в Генеральний план Тернополя хочуть внести офіційні зміни. Частина змін — узаконення земельних об'єктів попередніх років, частина — підготовка території для майбутніх проектів.

Спроби внести зміни до основного містобудівного документу (Генплану — авт.), який можна офіційно міняти не частіше, аніж раз на п'ять років, тривають з 2015 року. Та процедура передбачає, що такі зміни повинні проходити через сесійне голосування. До сьогодні виконавча влада міста шукала компроміси з депутатським корпусом і, схоже, знайшла.

— Коридорами міськради і поміж депутатами гуляє інформація, що нібито уже є 25 голосів «за» Генплан, тому він буде в порядку денному чи внесений з голосу на наступному пленарному засіданні, — каже депутат міської ради, голова земельної комісії Андрій Шкула. — Чи дійсно є ці голоси, хто ці депутати, як вмотивували людей підтримати зміни — поки не знаю. Ніхто ж не скаже прямо: «я підтримую, аби на місці парків була комерційна чи житлова забудова» або ж «я допоможу чиновникам прикрити об'єкти». Генеральний план міняють і для того, щоб прикрити владні дупи. Роками документ підмальовували,

на основі тих підмальовок давали добро на отримання землі й будувати, а зараз треба «кінці в воду» бо ж якщо аферу розкрити, то хтось постраждає.

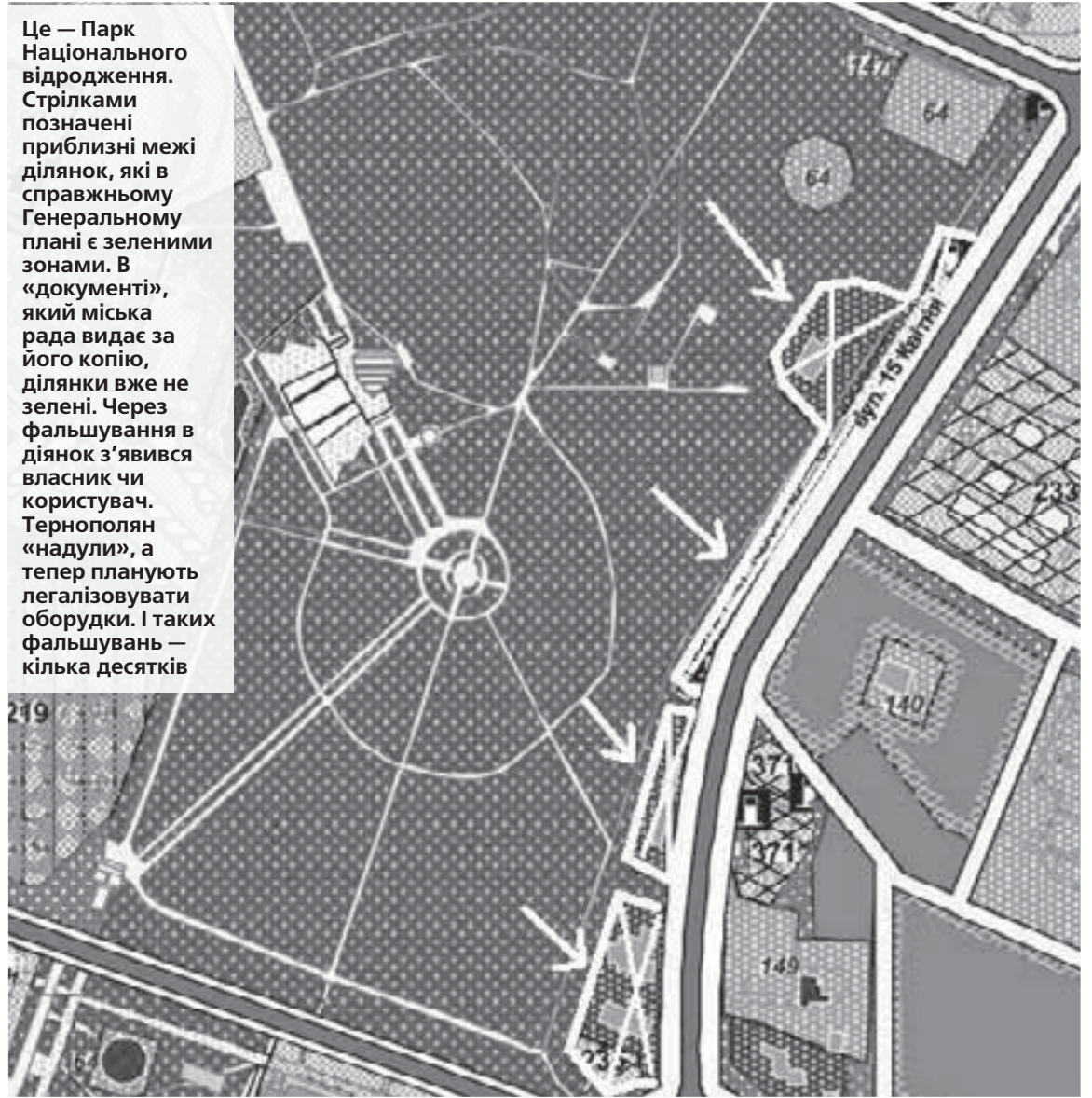
Аби рішення депутатів було об'єктивним, голова земельної комісії вирішив їм допомогти.

— Генеральний план та містобудівна документація — доволі об'ємна і важка до сприйняття штука, — каже пан Шкула. — Природно, що депутати, які не є в профільній комісії — не тямлять в тому. Аби після голосування, якщо воно буде, не звучало «я не розібрався», «я не знав», «мені ніхто не

Мова про десяток ділянок, які в справжньому Генеральному плані є зеленими зонами, а в фальшованому, на основі якого розробляли зміни для голосування депутатів, ділянки вже під будови.

пояснив», я потратив трохи часу і підготував кожному депутату, розіславши на офіційні електронні скриньки та через організаційний відділ міської ради, порівняння: «було-стало». Мова про десяток ділянок, які в справжньому Генеральному плані є зеленими зонами, а в фальшованому, на основі якого розробляли зміни для голосування депутатів, ці ділянки — вже під будови. Пробую донести до депутатів, як в тих місцях, де давати землю під будову не можна

Це — Парк Національного відродження. Стрілками позначені приблизні межі ділянок, які в справжньому Генеральному плані є зеленими зонами. В «документі», який міська рада видає за його копію, ділянки вже не зелені. Через фальшування в ділянках з'явився власник чи користувач. Тернополяни «надули», а тепер планують легалізувати об'єкти. І таких фальшувальників — кілька десятків

було, що її давали шляхом підробки Генерального плану. В сесійну залу ми всі маємо прийти з чітким розумінням, що відбувається і що ми можемо натворити своїм голосуванням.

Тиснути на міських обранців в жодному випадку не можна, наголошує депутат. Вони вільні в своєму виборі, але повинні розуміти: про їх вибір знатиме громада, знатимуть виборці в округах, і коли вони щось вчудять, люди знатимуть, в кого питати.

Крім питання внесення змін до містобудівної документації зараз гостро стоїть питання відповідальності чиновників, які підмальовували Генплан чи видавали фальшиві викопіювання з нього.

— Генеральний план — це стратегічний документ, який має стосунок до кожного та міста загалом, бо визначає, де у нас парки, де земля промисловості, а де житлова забудова, — каже депутат тернопільської міської ради, член постійної депутатської комісії з питань архі-

тектури Юрій Штопка. — Та цей стратегічний документ, ховаючи від громади, паскудили як могли. Зараз є кримінальний провадження. Одні з них стосуються існування трьох різних викопіювань з Генплану однієї й тієї ж ділянки на вулиці Орлика, біля храму. Три різні копії з незмінного документу.

Як воно буде, стане зрозуміло уже на найближчій сесії. Порівняння справжнього та підмальованого Генпланів шукайте на нашому сайті: www.te.20minut.ua.

ЕКСПЕРТИ RIA ПРО НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

Що останнім часом вас схвилювало найбільше?

Оксана РАТУШНЯК (32 р.), керівник проекту Medialab:

— Днями в установі на «Дружбі» прочекала 20 хвилин під дверима кабінету, де нібито «зламався комп'ютер». Потрапила всередину завдяки рішучій жіночці, яка мабуть, «зуби з'їла» на таких «історіях». Двері нам таки відчинили. Працівники святкували день народження начальника. З претензійними поглядами нам все ж допомогли.

Тарас МИКОЛАЙОВИЧ (25 р.), ведучий та організатор свят:

— Хвилює стан доріг під час негоди. За останні декілька морозних днів не раз став очевидцем багатьох дорожньо-транспортних пригод. Думаю, сучасні технології дозволяють передбачити негодую та запобігти неприємним ситуаціям. Але, судячи з кількості новин про ДТП, поки що ці технології лише на папері.

Любов ПРИЙДУН (30 р.), освітянка:

— Турбує невизначеність в усіх сферах життя. Не знаєш, що народні обранці придумують завтра, щоб «покрасити» наше життя: чи то чергове збільшення мінімальної зарплати, яка потягне підвищення всіх тарифів, послуг і цін і явно не в еквіваленті такого збільшення. Чи то підвищення пенсійного віку, до якого в наших умовах мало хто доживе.

Сергій БАРАНОВСЬКИЙ (53 р.), член ГС «Рада бізнесу Тернопілля»:

— Мене, як і інших керівників великих підприємств, турбувала ожеледь на дорогах. Комунальники виходять на роботу, як всі — зранку. А мали б працювати ще з ночі. Ми закуповуємо сировину — молоко — на світанку. Та поки комунальні служби прокинулися і зрухалися — то дві наші вантажівки уже злетіли з дороги.

Анжела КАРДИНАЛ (35 р.), голова Тернопільського прес-клубу:

— Неприємно схвилювали рахунки за тепло. Суми до оплати вдвічі перевищують доходи пересічних тернопол'ян. Тут і податки для ФОП, ціни в магазинах і аптеках. Все стрімко зросло. Хвилює, що в країні немає надійного соцзахисту. Але люди молоді: допомагають один одному, об'єднуються, народжують дітей і віряють, що буде лад.

Ігор Качмарський, політичний експерт:

— Це блокада добровольцями торгівлі з окупованими територіями: вражає, що за 3 роки війни держава нічого не зробила, щоб припинити контрабанду, або хоч налагодити ефективний контроль вантажів. Міністри скаржаться, що закінчується вугілля і можуть зупинитися ТЕЦ, які належать Ахметову. Хто заважав купити це вугілля влітку, восени, минулого року?

«ДО БІЛЬШОСТІ ОБОРУДОК ПРИЧЕТНИЙ СЕРГІЙ НАДАЛ»

Загратись ■ У земельній комісії міськради кадрові зміни: призначили нового секретаря. Скликав комісію не її голова, як це передбачено регламентом, а сам мер, а засідали тишком-нишком в післяробочий час, і не усі

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 0-63-822-77-88,
ONYSKYV.VITALIY@GMAIL.COM

Всупереч регламенту на прохання міського голови Сергія Надала (як пояснили в міськраді — авт.) 13 лютого о 18:00 відбулося таємне засідання земельної комісії.

Комісію скликали не з ініціативи її голови — депутата від «Самопоміч» Андрія Шкули й частини членів. На ній зняли з посади тимчасово виконуючого обов'язки секретаря комісії представника ВО «Свобода» Романа Навроцького та обрали секретарем комісії депутата від ПП «Громадський рух «Народний контроль» Володимира Бліхара. Джерела, наближені до міської ради, пояснюють, що такі кадрові маневри потрібні, аби можна було протягувати питання, які блокує голова комісії.

«Через коліно нагинають депутатів»

Внести на розгляд комісії кадрові питання запропонував депутат від ВО «Батьківщина» Андрій Артимович. Загалом на цьому засіданні з восьми учасників були присутні п'ять: Андрій Артимович, Володимир Бліхар, Любомир Балук, Володимир Гринда та Тарас Серетний.

У нашій комісії склалася доволі нездорова ситуація з певними питаннями по сервісних (право на обмежене користування земельною ділянкою, — прим. авт.), які діставалися з-під поли і роздавалися та продавалися за незрозумілою

схемою, — розповідає про причини термінового зібрання комісії депутат Володимир Бліхар. — Тому я вважаю, що сьогодні це вже набридло усім нормальним людям, які мають клепку в голові. Я промовчу, де інколи відбуваються комісії, і як через коліно «нагинають» депутатів, тому що комусь щось треба. Але я скажу, що такого більше не буде.

Пан Бліхар також зазначив, що ця комісія зібрана виключно через внутрішню потребу комісії, і тут жодної політики немає.

— Якщо ви напишете, що комісія збиралася і тут були якісь незрозумілі питання, і це бунт, то я вам обіцяю, що я особисто кину всі сили на «RIA плюс», — зазначив Володимир Бліхар.

Правоохоронці мають дати оцінку

На засіданні також був присутній секретар Тернопільської міської ради Віктор Шумада.

— Я також не знав, що відбувається таке засідання. Дізнався випадково від колег, які там були присутні, — коментує пан Шумада. — Оскільки я в цей час був ще на робочому місці, я зайшов до них. Оцінку легітимності даного засідання повинні давати правоохоронні та судові органи.

Однак попри це, Віктор Шумада нагадав колегам норми регламенту та положення самої комісії.

— Колеги продовжували збори і розглядали питання, які вважали за потрібне, — каже він. Окрім

Таємне зібрання і «обрання секретаря» відбулось після оприлюднення фальшування містобудівної документації, каже голова депутатської земельної комісії Андрій Шкула.

кадрового питання, присутні депутати рекомендували в найближчий термін провести засідання комісії для того, аби розглянути ряд питань, що накопичилися.

Ручне зібрання — неприпустиме!

Комісія, яку скликав міський голова — нелегітимна, вважає голова земельної комісії Андрій Шкула.

— Кадрові рішення в комісіях — цілком нормальні явища, — каже Андрій Шкула. — Але не нормально, коли комісії збирають тишком-нишком і за проханням міського голови, а саме так і було, як пояснюють працівники міськради. Є Закон, який передбачає певну незалежність депутатів від міського голови, є регламент міськради та положення про комісію, яке визначає, що саме голова комісії організовує її засідання. Тому коли хтось в ручному режимі скликає депутатів і вони збираються в післяробочий час для кулуарних рішень, це страшно. Вранці того самого дня комісія, на якій було шість із восьми членів, уже збиралася. Я оголосив перерву до 11.00 четверга. Заперечень

не було, як і пропозицій кадрових змін. А вже ввечері почалися ці маневри. Цікаво, що таємне зібрання і «обрання секретаря» відбулось після оприлюднення фальшування містобудівної документації (див. стор.2 у цьому номері — прим. ред.). Кожному депутату я розіслав графічне порівняння, як нищать парки і зелені зони, оприлюднив ці дані в соцмережах. І почалось... На майбутній сесії є питання внесення змін до Генплану. Я вважаю частину тих змін узаконенням дерибанів попередніх років, тому не виносив би його на розгляд комісії. Вочевидь, хтось, зацікавлений в дерибані, знайшов механізм: новий заступник та секретар можуть багато і без голови... На мою думку, до більшості оборуток причетний Сергій Надал і він зробить все, аби зміни пройшли.

Досить гостра полеміка зав'язалася з цього приводу і в соцмережах. Зокрема, користувачі Facebook припускають, що таке кадрові рішення — помста Андрію Шкулі від міського голови за те, що пан Шкула оприлюднив фальсифікації міського голови стосовно Генплану міста.

Сьогодні на сайті 20minut.ua

Найбільше коментують:

- Біля базару бус переїхав собаку та залишив її помирати
- Шукають заміну літаку на «Східному». На ідеї композиції можна заробити
- За атестатом — у сукнях за кілька тисяч
- На «секонді» через взуття побились хлопець та жінка
- Чоловіка з інструментами для крадіжки затримали патрульні
- Фото дня: поки дороги чистять від снігу, маршрутки буксують
- Селяни в Горошовій виїхали на мітинг. Люди протестували проти будівництва ГЕСів
- «Однією рукою дали, другою — забрали» - тернополяни про підвищені зарплати
- ТОП найлюблених місць відпочинку тернополян (ІНФОГРАФІКА)

Найбільше читають:

- У Тернополі вбили жінку
- Тернополяни прогнозують лише три роки життя, допоможіть!
- У Заліщицькому районі загадково померли п'ятирічна дівчинка та 19-річний юнак (оновлене)
- Джакарта, Париж, Лондон. Що можна купити за 100 грн у світі?
- Біля базару бус переїхав собаку та залишив її помирати
- В метрі від заправки горіла іномарка (ОНОВЛЕНЕ)
- За атестатом — у сукнях за кілька тисяч
- У Тернополі встановили «Стовп ганьби»
- Як у Тернополі «Свято зими» святкують
- Ваша дитина у небезпеці - у соцмережах діють групи, які спонукають до самогубства
- Найкрасивіша закохана пара виграла у фотоконкурсі вечерю в ресторані
- Свято зими: розважатимуть, палитимуть опудало та пригощатимуть смакотю
- Мури навколо маєтків чиновників більші, ніж прикордонна «стіна» з Росією
- У 41-річного Андрія Мацьківа гостра лейкемія. Рідні просять про допомогу
- На «секонді» через взуття побились хлопець та жінка
- У Тернополі відбулась прем'єра еротичної мелодрами «50 відтінків темряви»
- Тетяна Іриця, якій потяг відтяв обидві ноги, через місяць ходитиме
- Польська компанія запропонує тернополянам 100 вакансій
- Уряд знизив соцнорми на тепло-, газо- та електропостачання

Перемогли найкрасивіші закохані

ЮЛІЯ НІКІТІНА, 098-872-87-381,
JVOLNIKITINA@GMAIL.COM

У фотоконкурсі до Дня Святого Валентина від щотижневика RIA плюс та сайту 20minut.ua перемогла закохана пара Олег та Інга Сидор.

Найкраще фото серед 22-ох учасників обрали користувачі сайту. Найбільше лайків (158) отримала світлина подружжя Олега та Інги Сидор. У той день пара була на весіллі найкращих друзів, завдяки яким вони познайомились.

— Я сама з Києва, а чоловік з Тернополя, — розповідає Інга Сидор. — Познайомились у 2013 році

на морі у Затоці. Я з подругою поїхала туди відпочивати, а мій майбутній чоловік — зі своїми друзями. У його компанії було три хлопці і одна дівчина, яка і познайомила нас. В мене це не було кохання з першого погляду, спочатку я приглядалася до Олега.

— Чоловік в мене значно романтичніша особистість, ніж я, — продовжує жінка. — Коли я мала їхати додому, він написав листа, що хоче продовжити наше спілкування. Той лист став приводом до подальшого спілкування по телефону, потім — частих поїздки між Тернополем та Києвом. Ну і на третю річницю знайомства ми

одружились. Було важко переїжджати в нове місто — змінилось оточення, робота... Але я не жалкую.

Інга розповідає, що чоловік за півроку спільного життя часто балує її несподіваними романтичними вечірками, прогулянками та сюрпризами.

За ініціативою Олега пара взяла участь у фотоконкурсі до Дня Святого Валентина від щотижневика «RIA плюс» та сайту 20minut.ua. Вони виграла сертифікат на вечерю в ресторані «Аляска».

— Вдячні усім, хто нас підтримує. Це наша перша маленька спільна перемога, — каже Інга.

Найбільше голосів підтримки (158) отримала світлина подружжя Олега та Інги Сидор

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Ірина Белякова. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvilyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Міліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 52-62-38
Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Чергова міської ради 1580
Довідкова залізничного вокзалу 1505
Довідкова автовокзалу 1504
Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів 52-16-65
Управління транспорту 52-15-14
Перевірка якості продуктів 52-23-87
Довідка міськвиконкому 23-63-97
Головавтоінспекція 52-47-38
Аварійна електромереж 52-24-66

БЛОГ
ПРЕС-СЛУЖБА
ХІРУРГІЧНОГО
КАБІНЕТУ
АМБУЛАТОРНОЇ
ДОПОМОГИ

Лікування ран, що виникають внаслідок різноманітних травм — складний і інколи досить довгий процес. Усе залежить від індивідуальних особливостей та стану здоров'я кожної окремої людини. Але набагато складніше заліковувати хронічні рани, які можуть утворюватися, якщо рана, отримана після травми, не зажила, або ж після порушення живлення (трофіки) тканини.

Причин порушення живлення тканин тіла може бути декілька. Сюди відносять погане кровопостачання, застій венозної крові, відсутність нервових імпульсів, тобто параліч, цукровий діабет, а також тиск на тканину. Рани, що утворюються внаслідок тиску, називають пролежнями.

Під дією цих факторів на тілі людини можуть виникати різноманітні ранки, виразки тощо, які насправді дуже важко загоїти, а самостійно, без професійної медичної допомоги, це зробити практично неможливо. Саме лікуванням подібних трофічних ран займається «Хірургічний кабінет амбулаторної допомоги», що знаходиться у Тернополі, на вул. Є. Гріга, 3. Очолює кабінет лікар-хірург Карпенюк Сергій Васильович.

Сергій Васильович зазначає, що фактично до 60-х років ХХ століття у Європі, а на теренах колишнього Радянського Союзу і довше, вважалося, що вилікувати рани, які виникають внаслідок порушення живлення тканини, можна тільки після усунення причини її виникнення. Тобто якщо це виразка, що утворилася після застою венозної крові, то потрібно боротися із варикозним розширенням вен, якщо пролежні — треба уникати тиску на тканину і так далі. Загалом не можна зі стовідсотковою впевненістю стверджувати, що подібна теорія є хибною, адже усунення причини захворювання повинно бути цілком лікування пацієнта. Та все ж такі саме усунення причини не завжди забезпечує зникнення самої виразки. Таким чином, навіть після зникнення варикозної хвороби виразка, що утворилася під дією цього чинника, може залишитися і навіть розширюватися. Тому що неможливо усунути таке захворювання, як цукровий діабет чи багато інших.

Відтак якщо рана залишалася навіть після зникнення фактора, який її викликав, дуже часто з нею намагалися боротися за допомогою не зовсім правильних методів. Наприклад, різноманітних операцій, ін'єкцій, прикладаючи засоби народної медицини і засипаючи антибіотиками. Та все це немає жодної ефективності, адже у 90-х роках на теренах Європи та США було доведено, що для того, щоб трофічна рана загоїлася, потрібно у самій рані забезпечити наявність належного середовища.

Взагалі, згідно з Європейськими стандартами та світовими тенденціями вдалому загоюванню рани передують чотири основних етапи лікування:

- максимальна чистота ране-

вого ложа від нежиттєздатних тканин;

- контроль рівня інфекції в рані так, щоб організм міг з нею справлятися, стерильною рана не може бути навіть в теорії;
- контроль рівня вологості;
- стимуляція росту нової тканини та захист навколишніх тканин.

Для того, щоб виконати ці умови для лікування подібних ран треба належно доглядати за раною, «розуміти» її та застосовувати відповідний сучасний перев'язувальний матеріал.

Як зазначає лікар-хірург, якщо пацієнт приходиться до нього лікувати трофічну рану, після перших двох прийомів він може давати прогнозований результат, коли вона має загоїтися. Вважається, що за чотири тижні повинен мати місце прогрес на 30% по площі дефекту. Окрім цього, під час самого процесу лікування рана не повинна в жодному випадку ні пекти, ні боліти, а саме загоєння має бути з мінімальним рубцюванням.

Зокрема, у жовтні цього року в «Хірургічний кабінет амбулаторної допомоги» звернулася 50-річна пані Леся, яку ще з 2008 року турбувала виразка на нозі, причиною якої стало варикозне розширення вен. З того часу жінка намагалася залікувати рану якнайрізноманітнішими способами, як вона сама каже, за допомогою і традиційної, і нетрадиційної медицини. Зверталася і в районну лікарню,

но перевивати ногу. Упродовж майже десяти років рана завдавала значних клопотів і заважала вести звичний і активний спосіб життя, до якого я звикла. Особливо важко було влітку, коли вона розпухала.

Відтак я дуже вдячна лікарю-хірургу Карпенюку Сергію Васильовичу з «Хірургічного кабінету амбулаторної допомоги» й медсестрі Руслані за допомогу. І головне — за позбавлення від рани, яка турбувала мене такий довгий період.

Відверто кажучи, спочатку, коли знайомі порекомендували мені звернутися у цей заклад, я взагалі досить так скептично віднеслася до того, чи зможуть тут мені допомогти. Адже перед цим я була у стількох лікарів, і наших, і навіть до Києва їздила. І якщо вони не змогли зарадити моїй проблемі, то чим би мені мав допомогти Сергій Васильович. Але все ж таки подумала й вирішила зробити ще одну спробу повернутися до нормального способу життя та звернулася до нього.

І я зовсім не пошкодувала про це, тому що тут мені таки змогли вилікувати рану, від якої я страждала стільки часу. Можна сказати, що навіть практично всього-на-всього за один місяць я забула про різні промивання й перевивання своєї виразки.

Вже на першому сеансі, коли я звернулася в «Хірургічний кабінет амбулаторної допомоги», Сергій Васильович дав мені сто-

немає такої можливості весь час вибиратися в місто, і те, що вони самостійно приїжджали на перев'язку до мене, було дуже зручно. Це значно економило мій час, коли не потрібно витрачати практично півдня, щоб відвідати лікаря для огляду рани.

Взагалі я насправду дуже вдячна персоналу «Хірургічного кабінету амбулаторної допомоги» за те, що вони змогли вилікувати мене раз, і я надіюся, що це вже назавжди».

Так само в жовтні минулого року в заклад звернулася 89-річна пані Стефа, яка тринадцять років страждала від виразки на нозі. Жінка каже, що ці тринадцять років були дуже важкими для неї, адже її рана не просто завдавала багато клопотів, але й інколи дуже сильно боліла.

Колись після застою венозної крові у неї розпочалася кровотеча на нозі. Коли кровотечу зупинили, рана, що виникла на її місці, не зажила. Спочатку це була невеличка ранка, потім виникла ще одна, і ще одна біля неї. Згодом кількість виразок

радила звернутися до Сергія Васильовича Карпенюка в «Хірургічний кабінет амбулаторної допомоги», то я подумала, що коли вже в стількох лікарів була, то, може, хоч цей мені допоможе. І, справді, він допоміг.

Відверто кажучи, Сергій Васильович одразу сказав, що вилікувати мою недугу буде важко, але все ж таки це реально зробити. Впродовж трьох місяців він кожного тижня приїжджав до мене два-три рази, обробляв рану, перев'язував її. І рана таки затягнулася. Я дуже рада, що лікар зміг вилікувати мене, адже я дуже просила Бога і він вислухав мої молитви.

Я просто таки безмежно вдячна лікарю Карпенюку за допомогу. Це, дійсно, дуже хороший лікар від Бога. І не тільки лікар, а й людина душевна. За своє життя я відвідувала багатьох лікарів, але мало хто з них був таким, як Сергій Васильович. Він піклувався про мене, мені здавалося, як про рідну. Мені не треба було кожного разу вибиратися до міста на перев'язку, лікар сам приїжджав до мене,

збільшилася до десяти, вони просто охопили ногу по колу.

«— Ця рана, справді, завдавала мені багато страждань. — говорить пані Стефа, — Вона боліла, пекла, не давала спати, її весь час потрібно було перев'язувати. Інколи траплялося так, що за одну ніч я перев'язувала рану три-чотири рази. Вдень також треба було постійно міняти пов'язки, дбати, щоб на це місце нічого не потрапило. Я не могла собі дозволити десь піти надовго, чи, наприклад, поїхати в місто.

Я намагалася сама вилікувати цю виразку. Прикладала різні мазі, які тільки мені радили. Також зверталася до лікарів, але ніхто не міг цьому зарадити. Тим паче, практично всі звертали увагу на мій вік, мовляв, що якщо вже стільки часу прожила з цим, то і померти так маю. Адже з віком здатність організму боротися з цією недугою значно зменшується. І в селі казали, що як вже вилікувати цю рану! Але мені насправді було дуже важко від неї.

Тому коли мені знайома по-

питав, що і як, чи не боліло або пекло, як самопочуття.

Справді, я дуже вдячна і рада, що він зміг зарадити моїй проблемі і допоміг, а не відмахнувся, зважаючи на мій вік, дозволив мені спокійно доживати старість. Навіть словами не можу виразити всієї своєї вдячності до Сергія Васильовича. Дай йому, Боже, здоров'я і довгих років життя».

Тож якщо Вам дошкуляють рани різного походження, Ви травмувалися, чи отримали опік, звертайтеся за допомогою в «Хірургічний кабінет амбулаторної допомоги» до лікаря Сергія Васильовича Карпенюка. Будьте певні, тут зможуть зарадити Вашій проблемі і нададуть якісну й кваліфіковану медичну допомогу, слідуючи за останніми тенденціями у галузі медицини.

І пам'ятайте, що самолікування не тільки не принесе жодних результатів, а й може бути шкідливе для Вашого здоров'я!

Хірургічний кабінет амбулаторної допомоги
м. Тернопіль, вул. Гріга, 3
(067) 152-84-04

КОМУ ВИГІДНІ КОТЕЛЬНІ НА ТОРФІ

Альтернатива ■ Тернопіль — перше місто, яке відмовиться від російського газу і переведе котельні на альтернативне паливо. Принаймні, саме цим хвалиться міськрада. Про те, що вся Україна уже рік не використовує російського газу, і що прибуток від таких котельні матимуть наближені до міського голови люди — ані слова

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
 SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Про появу у місті котельні на альтернативному виді палива — торф — частина тернополян дізналась постфактум, уже під час їхнього будівництва, а точніше, — реконструкції. Люди побоюються екологічних наслідків від спалювання торфу та переконані, що будівництво проходить не без порушень.

У КП «Тернопільськтеплокомуненерго» натомість переконують, що тернополян інформували і про проект, і про саме будівництво у комунальній газеті влітку-восени. А страхи щодо нанесення шкоди екології взагалі безпідставні, оскільки, якщо реконструйовані котельні даватимуть викидів більше норми, то працювати їм не дозволять.

Забрехались відразу

Першими через появу по сусідству котельні на торфі забили на сполох мешканці вулиць Київської та 15 Квітня. Тернополян тричі збиралась, аби отримати відповіді на свої питання від тепломереж та міської ради. Людей цікавило, чому немає техніко-економічного обґрунтування, чому саме торф, чому не розроблена карта-схема викидів і санітарних розривів та ін. Також збрали підписи під колективною скаргою до міського голови із вимогою призупинити будівництво.

— Торф — це не альтернатива, це — повільна смерть, яку нам готують наші «благодійники» в особі міської влади і тепловиків. Якщо не буде чим дихати, то й тепло нам не потрібне, — каже одна із противниць будівництва, тернополянка Юлія Мамчак. — Буде ту-

ман — усі викиди впадуть на нас. У разі появи такої котельні астма і легеневі захворювання нам забезпечені. А це — спальні райони. Тут багато дитсадків, дитмайданчиків. Окрім того, на такі ж котельні, які вже запустили, уже є скарги через сморід.

Обурювались люди і тому, що саме будівництво, на їхню думку, ведеться з порушеннями. Адже жодної інформації про те, хто і що робить поруч з їхніми будинками, не було. У відповідь на це спершу в тепломережах говорили — так, інформації нема, бо ведуться тільки підготовчі роботи, а за кілька тижнів — так, нема, бо це реконструкція об'єкту, а не будівництво.

— Про початок будівництва було офіційне повідомлення у газеті «Тернопіль вечірній», — розповів ще під час січневих зборів начальник виробничо-технічного відділу КП «Тернопільськтеплокомуненерго» Віталій Грубенюк. — Загалом йдеться про проект модернізації котельні. Якби нам не вистачало газу, ми мали б можливість використовувати інші види палива. У цій котельні передбачене спалювання торфу. Він не буде у брикетах, бо за структурою схожий на борошно. Його подаватимуть під тиском. Цей проект пройшов екологічну експертизу. Жодної шкоди для здоров'я населення він не становить. Є уся документація.

По-сусідству - діти

У тому, що проект пройшов екологічну експертизу, запевняла мешканців у відповідь на колективну скаргу і міськрада. Водночас, очільник міських тепломереж ще після перших зборів мешканців повідомив нашому журналісту — такої експертизи не було. І дав доволі розмите пояснення, чому її ще

Мешканці сусідніх будинків із котельнею на Київській, 3а, Зс тричі збирались та запрошували на зустрічі представників міської влади, тепломереж. Та чітких відповідей на усі свої питання люди не отримали

не зробили. Також повідомив, що як альтернативу обрали саме торф, бо знайшли підприємця з Фастова, який обіцяє безперервне постачання. Та наголосив, що скарг від мешканців з інших районів міста не отримував.

Утім, експертиза — це не єдине, що викликає питання. Адже ідея міської ради про переведення котельні на альтернативні види палива зачіпає інтереси не тільки мешканців одного масиву «Сонячний». А сам проект реалізувати-меться за кошти інвестора.

Причому, якщо в Україні внесуть зміни в законодавство, і, маючи альтернативні види палива, на місцях зможуть самі встановлювати тарифи на тепло, то, імовірно, хтось опиниться у великих плюсах. Але хто — інвестор чи мешканці?

— Влітку-восени 2016 року з'явилося дуже багато матеріалів з коментарями міського голови та заступників про модернізацію семи котельні для роботи з альтернативними видами палива, — розповідає депутат міськради Юрій Штопко. — У публічній інформації йшлося про модернізацію семи котельні за рахунок приватної інвестиції понад 70 мільйонів. Відповідно, почали до мене звертатись із запитаннями і виборці. Тож ще 5 грудня 2016 я надіслав інформаційний запит міському голові. Просив копію інвестиції. Відповідь міськрада, чи точніше — тепломережі, яким перед-ресували запит, дали не повністю.

Тут так і не відповіли, наскільки відрізняться тарифи для споживачів від котельні на альтернативному паливі та котельні на газі. Також промовчали про те, що ж отримує інвестор. Тож логічно, що страхи про те, що «інвестиція» вилізе боком кінцевому споживачу, можуть бути безпідставними.

— Тепломережі повідомили, що, крім котельні на Київській, у проєкті включені котельні на Купчинського, 14 а, Лесі Українки, 4, Лемківській, 23, Франка, 16, — додає він. — А також — Живова, 12 — по сусідству із дитсадком № 1. А ще — Просвіти, 9 — по сусідству із педуніверситетом та школою № 16.

У той же час, фахових, неголо-слівних роз'яснень, чи безпечне таке сусідство, так ніде не звучало.

— Ми з юристами, і не лише тернопільськими, проаналізували договір, — продовжує Юрій Штопко. — В угоді передбачено, що КП надає фірмі майно для спільної діяльності. А яке — не прописано. А чому таким майном не може бути все приміщення котельні чи земля, на якій вона стоїть? Також угода передбачає, що саме тепломережі мають обов'язок забезпечити виконання робіт з капремонту або реконструкції приміщень для їх адаптації під проєкт. Тобто КП «Тернопільськтеплокомуненерго», а не «інвестор» витрачає. Крім того, з договору випливає, що фірма зможе оформити майно, створене (реконструйоване — авт.) в процесі спільної діяльності, як спільне. Так свого часу не одне держпідприємство приватизували. Тож фаховий аналіз економічної

вигоди, а вірніше основної угоди між фірмою «Тернопільтепло», КП та міськрадою зводиться до одного: місто несе ризики, а «тепло-модернізатори» збирають вершки.

«Вершки» — владі

Що ж отримує інвестор, чому він зацікавився проєктом, спробували у представника фірми-інвестора запитати й ми. Так, відповідно до відповіді міськради на депутатський запит, модернізація котельні здійснюється у формі спільного інвестування тепломереж та ТОВ «Тернопільтепло», створеного у липні 2016. Планова вартість інвестицій — 72 млн. Керівник ТОВ Олександр Ріпка на початку лютого 2017 спершу стверджував, що усю вичерпну інформацію може надати КП «Тернопільськтеплокомуненерго». Потім погодився зустрітись, як тільки повернеться у Тернопіль. Та врешті спробував вкотре перенести зустріч. Мовляв, ця зустріч не має сенсу, бо весь гвалт у пресі з противниками альтернативи має «політичний душок». А згодом просто перестав відповідати не телефонні дзвінки.

Така поведінка стає більш-менш зрозумілою з огляду на появу у пресі невдози інформації про те, що одним із засновників фірми є брат дружини міського голови — Богдан Вербовий. Ще один із засновників фірми-інвестора — підприємець із Фастова Олег Воєводкін — є водночас і співзасновником ТОВ «Промгазтехнологія». А саме це підприємство і є проєктантом «оновлення» котельні, що дає, приміром, змогу запроєктувати нижчу категорію безпеки, аніж це є насправді.

Узагалом можна констатувати: фірма, взявши на себе мінімальні зобов'язання, має намір передати «Тернопільськтеплокомуненерго» в оренду обладнання, плюс допоможе у виготовленні та фінансуванні дозвільних документів (крім ліцензій і тарифу) для роботи КП на альтернативних видах. Так як КП має у власності теплові мережі, фірма «Тернопільтепло» отримає вигідну співпрацю, оскільки відпускна ціна теплової енергії буде максимальна, адже КП має у власності (на балансі) теплові мережі, а це значить включення в тариф усіх складових: тариф на виробництво, на постачання, на транспортування. Його буде встановлювати НКРЕКП для КП, а це гарантує фірмі «Тернопільтепло» те, що на місцевому рівні не буде жодних волокит, всі претензії можна буде спихнути на НКРЕКП. Це схема заробітку на громаді.

«Працювати з порушеннями нам не дозволять»

■ Андрій ЧУМАК, директор КП «Тернопільськтеплокомуненерго»:

— Ми маємо затверджену проєктно-кошторисну документацію, необхідні дозволи. Щодо зауважень, що немає паспорта об'єкта, то законодавство від нас його не вимагає, бо це не житлова забудова. Якщо потрібно — ми можемо його зробити, але це не обов'язково. Немає сенсу сперечатись із мешканцями щодо імовірної шкоди, поки не добудуємо. Тільки після завершення робіт зможемо перевірити їх якість, чи якісно зібрані котли, обладнання для очищення димових газів. Після цього беремо норми на викиди. Якщо норма буде перевищена, то працювати нам не дозволять. Наразі нас проєктанти, виробники запевняють, що ми впишемось. Якщо ні, то доведеться виправляти помилки. Заяви ж щодо скарг на аналогічні котельні голослівні. Ми не отримували жодної скарги. Якщо говорять про шкідливість такого палива, то мають надати докази.

«Втрати — вигідні. Більше втрат — більший бізнес»

■ Олександр Філь, голова ГО «Еколянс»:

— В Європі такі котли впроваджували як комплексний проєкт реконструкції усієї системи теплопостачання. І починали із заміни тепломереж для мінімізації втрат тепла...Що ж робить міська рада? Вона встановлює котли без заміни існуючих тепломереж, у яких жахливі втрати, за які платимо ми. Владі та комерційним структурам теплоенергетики вигідні втрати. Більше втрат — більший розхід газу, торфу, електрики, а то вже бізнес. З цього приводу виникає багато питань. По-перше, всім зрозуміло, що це питання пов'язане з впливом на докільця. Чому проєкт не обговорювали? Чому не було інформації для громади про цю подію, враховуючи, що екологічна експертиза не проведена. Головним аргументом є те, що Тернопіль першим відірветься від російського газу. Хто сказав що газ — російський? Україна торік здобула власного газу 20 млрд м3, решта — реверсний газ з Європи.

Працівники — в марлевих пов'язках. Місто — з ризиками

Ми побували на котельнях, де «чудо-агрегати» вже запущені. Виглядає усе доволі кустарно і страшно. Торф, який привозять зі східних областей, мелють, розповіли працівники, з торфобрикетів в Тернополі. Щоб пішла подача торфу, котел потрібно розігріти газом до 700 градусів. Після подачі торфу котел донагріває на декілька градусів уже нагріту газом воду. Дим йде в димохід, що логічно, але... дрібний смердючий попел через спеціальне сопло з котла висипається в мішок. Мішок — з-під польського корму для тварин. Таких напаківаних мішків — сотні на території коте-

лень на вул. Лесі Українки, 4, вул. Просвіти, 9, біля школи №16. Через таку «модерну систему фільтрації» працівники всередині використовують медичні маски, респиратори не видають. Мішки час від часу міняють вручну. В приміщенні через 15 хвилин в усіх учасників «екскурсії» почало пекти в горлі. Сніг довкола котельні вкритий сіруватим чорним осадом.

— Та половина людей вже звільнятися хочуть, — кажуть працівники. — То не діло, що три дні попрацював — і хворим злягаєш. Та й людей з довколишніх будівель шкода. Воно ж всьо в вікна...

— Щоб гарно виглядати, потрібно бути оптимістом і частіше посміхатися, — каже Лілія Стасюк

У дитинстві Катерина Копкіна мріяла стати стюардесою, а зараз дівчина здобуває освіту економіста

— В людях я ціную відкритість, доброту та щирість, — каже Аліна Олійник

ЗНАЙОМТЕСЬ: ПРЕТЕНДЕНТКИ НА КОРОНУ "MIS RIA 2016"

Конкурс ■ У фінал конкурсу краси "Mis RIA 2016", який відбудеться 10 березня, увійшло 12 красунь. У цьому номері ми розкажемо про трьох учасниць — Лілію Стасюк, Катерину Копкіну, Аліну Олійник.

МАР'ЯНА ДОХВАТ, 097-783-53-39,
MARJANA.DOKH VAT@GMAIL.COM

Про свої мрії, хобі, секрети краси та що вони б змінили, якби стали "Mis Всесвіт", розповідають наші конкурсантки.

«Спокій — мій ворог»

19-річна Лілія Стасюк хоче стати вчителем англійської мови, надає перевагу бурхливому способу життя і завжди посміхається.

— Я студентка другого курсу факультету іноземних мов педуніверситету, — розповідає Лілія. — Чому обрала таку професію? Я не припинила захоплюватися безпосередністю та відвертістю в дітях. Тому й пов'язала свою майбутню професію з дітьми.

У дитинстві мрії Лілії змінювалися ледь не щодня. Дівчина бачила себе і художником, і хореографом, і моделлю, і перекладачем. А тепер усе це намагається поєднати.

— І хоч вільного часу у мене практично немає, та все ж такий насичений і бурхливий стиль життя мені імponує, — продовжує красуня. — Оскільки спокій — це мій ворог. Вважаю, що

кожна дівчина повинна вміти танцювати, тому я займаюся танцями з першого класу.

Дівчина любить вечірні прогулянки, подорожі, бере участь у модних показах. А щоб гарно виглядати, насамперед потрібно дотримуватися здорового способу життя, вважає Лілія Стасюк.

— Тому я не маю шкідливих звичок та відвідую тренажерний зал, — каже дівчина. — А взагалі, щоб мати гарний вигляд, потрібно бути оптимістом і частіше посміхатися, адже шира посмішка — не лише запорука чудового настрою, неперевершеного вигляду, а й яскравого життя.

У людях учасниця цінує чесність, вміння прийти на допомогу. А найбільше її відштовхує заздрість та лицемірство.

— Щоб б я змінила у світі, якби стала Mis Всесвіт? Хоч кажуть, що, якщо хочеш чогось досягнути, потрібно поставити ціль і йти до неї, та все ж знаєте, у моїх планах немає «пунктика» стати Mis Всесвіт, — додає Лілія.

«В салони краси не ходжу»

20-річна Катерина Копкіна вчиться на економіста, надає перевагу природній красі, а в лю-

дах цінує чесність.

— Я студентка ТНЕУ, факультету економіки та управління, — розповідає Катерина. — Моя професія мені до душі, і вибрала я її не тільки через те, що це — модно чи популярно. Її універсальність дозволить знайти роботу в різних сферах економіки. А отримавши досвід, удосконаливши власні знання, можна відкривати свій бізнес.

У дитинстві, як розповідає Катерина, вона мріяла стати стюардесою, щоб подорожувати світом. Дівчина любить фотографувати та виготовляти різні вироби своїми руками. Також красуня любить подорожувати та пізнавати світ. Захоплюється архітектурою європейських міст.

— У вільний час я стараюсь відпочити або провести цей час в компанії друзів за теплим какао і переглядом фільмів, — продовжує учасниця. — Щоб гарно виглядати, я не ганяюсь за модними брендами. Люблю одягатись жіночно, зазвичай обираю зручний стриманий одяг. Послугами салонів краси

не користуюсь, стараюсь підтримувати природну красу.

В людях Катерина цінує чесність, підтримку та увагу. А відштовхують дівчину погані звички та неохайний вигляд.

— Щодо того, що я б змінила, якби стала "Mis Всесвіт" — щоб змінити щось на краще, не треба бути Богом, слід просто почати змінюватися, — додає дівчина. — Фразу "краса врятує світ" я розумію так — це краса людяності, краса чистих почуттів, краса думок.

«У всьому шукаю позитив»

18-річна Аліна Олійник обрала професію фотографа, займається моделінгом, а в людях цінує відкритість та доброту.

— Я люблю мистецтво і все, що з ним пов'язане, саме тому обрала професію фотографа, — розповідає Аліна. — В майбутньому планую розвиватися в сфері краси, освоїла професію візажиста. Планую працювати і вдосконалюватися в цій професії, це і є моя дитяча мрія.

Хобі дівчини — моделінг. Аліна приймала участь у різних показах, фотосесіях, конкурсах краси. Свій вільний час красуня намагається проводити з користю для себе.

— Я відвідую тренажерний зал, спілкуюсь з цікавими людьми, читаю, дивлюсь фільми, — продовжує учасниця. — Для того, щоб гарно виглядати, потрібно приділяти максимум уваги своєму стилю в одязі, обличчю, відвідувати час від часу салони краси.

Також, як каже дівчина, не варто забувати приділяти увагу внутрішньому світу, залишати в собі лише позитив. В людях Аліна цінує відкритість, доброту, щирість.

А відштовхують дівчину високі амбіції і неохайні люди.

— Якби у мене випала можливість стати "Mis Всесвіт", то я б займалася доброчинністю, — додає дівчина. — Намагалася б показати усім людям, що насамперед зміни починаються з кожного з нас. Що всюди можна знайти щось позитивне, адже у цьому світі дуже багато негативу і саме нам потрібно це змінювати.

За путівку до Венеції позмагаються 12 чарівних тернопольянок

Конкурс краси "Mis RIA" відбувається уже сьомий рік поспіль. Цього року участь у конкурсі взяло 118 дівчат. У фіналі конкурсу змагатиметься 12 тернопольянок. Активна підготовка та репетиції уже розпочалися.

— Участь у конкурсі «Mis

RIA» — це чудова можливість продемонструвати усю свою красу, вміння і таланти, — розповідає керівник відділу промодії Медіа Корпорації RIA Олена Ковальська. — Подолати власні страхи перед публікою, стати більш впевненою в собі та у своїх силах. Усі конкур-

сантки — різні. Параметри та досвід зовсім не грають ролі. Головне — бути впевненою та амбіційною.

Переможниця конкурсу отримує путівку на двох в тур «Ура Венеція» від туристичного оператора «Адріатик Тревел».

ВІДВЕРНУЛАСЬ НА КІЛЬКА СЕКУНД — А ДИТИНИ НЕМАЄ

Будьте обережні ■ Психологи нагадують, що у 99% випадків дитина добровільно йде за педофілом. Та радять дорослим вивчити правила і дітей навчити, як поводитись з незнайомцями

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
 IRYNA.BELIAKOVA@20MINUT.UA

Тернополяни пережили шок, коли незнайомиць кудись повів їхнього сина за руку.

— Коли згадую той день, від картинки мурашки по шкірі: моя 6-річна дитина дає руку якомусь чоловікові і йде з ним, — написала на власній сторінці у «Фейсбук» тернополянка Ольга Когут (ім'я жінки змінено на її прохання, справжні дані є в редакції — прим. авт.). — Так швидко я, певно, ще ніколи не бігала, і так голосно не кричала.

Жінка розповіла, що забрала сина з садка і дорогою додому вони зайшли до крамниці поруч з будинком, аби купити продукти. Малий скиглив, що не хоче до крамниці, обіцяв побути під дверима.

Чоловік казав, що знає тата

— Магазин одразу біля дому, з покупців тут майже тільки мешканці сусідніх будинків, — розповіла жінка. — Та й через вікно я весь час бачила сина. Тому особливо не хвилювалась. Відвернулася буквально на кілька секунд, дістаючи гроші з гаманця. Знову глянула у вікно — малюк вже простягав руку якомусь чоловікові.

Коли Ольга вибігла з крамниці та почала голосно кричати, незнайомиць відпустив руку малого і зник, ніби розчинився. Жінка під-

бігла до малого — той перелякався і плакав. Схлипуючи, пояснював, що чоловік казав, ніби знає тата.

— Я завжди вчу його, що з незнайомцями не можна розмовляти, — розповіла жінка. — Але малюк стверджує, що то був татів друг. Мовляв, як він міг його не послухати. Я не зможу все життя бути поруч. Як йому пояснити, як навчити, щоб не було біди?

Бесіду з 6-річним Олексійком проводив ввечері і шокований тато. До поліції родина, каже, не зверталась. Після того випадку малий взагалі виходить на двір тільки з кимось зі старших рідних, хоча ще ранньої осені із задоволенням і без страху гуляв разом з друзями на вулиці — без батьків.

Маля йде за педофілом добровільно

У більшості випадків шахрайство, пограбування, викрадення, зґвалтування, вбивство починаються із розмови дитини із незнайомими людьми, каже кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології ТНПУ ім. В. Гнатюка Ірина Чорна.

За статистикою, у 99,9% випадків дитина добровільно йде за педофілом, захоплена якою-небудь привабливою пропозицією — подивитися на тваринку, отримати подарунок, погратися в комп'ютерну гру тощо.

— Якщо підліток не задовольняє свою потребу у спілкуванні

Що має знати дитина

1. Ніколи не розмовляй із незнайомими людьми. На всі запитання на зразок «Як тебе звати?», «А батьки вдома?» не відповідай і швидко відходь.
2. На запитання загального характеру: «Це вулиця така-то?», «А зараз така-то година?», які передбачають стверджувальну відповідь: «Так», — відповідай: «не знаю, запитайте у дорослих». Маніпулятивні шахрайські техніки починають діяти із моменту стверджувальної відповіді жертви, а тому невинне «Так» є особливо небезпечним.
3. Коли невідомі наполегливо вступають в розмову, голосно приверни увагу оточуючих фразами типу: «Не чіпайте мене!», «Люди, допоможіть!», кричи.
4. Нікуди не йди із незнайомими і навіть знайомими людьми без дозволу батьків.
5. Ходи лише за попередньо обговореним із батьками маршрутом. У разі зміни маршруту, часу перебування у певному місці — попередь батьків.
6. Звітуй батькам телефоном про прибуття до місця призначення. Якщо впродовж дня кілька місць відвідування, тоді треба звітувати з кожного останнього місця знаходження перед виїздом і звітувати після прибуття.
7. Не ходи малоосвітленими, «глухими» вулицями.
8. Уникай прогулянок у темну пору доби.
9. Не сідай і не наближайся до авто із відчиненими

- дверцятами.
10. Не розмовляй з людьми із авто, бо справжній водій не стане питати дорогу в дитини.
11. Не повідомляй нікому код замка вхідних дверей та не впускай нікого у під'їзд.
12. Нікому не відчиняй дверей квартири і не впускай в квартиру без дозволу батьків. Якщо дзвонять у двері, спитай: «Хто там?» і телефонуй батькам.
13. Домовся з батьками про слова-паролі, які попереджають про небезпеку, місце знаходження, присутність підозрілих людей і т. д.
14. Номери телефонів батьків залиши в телефоні в контактах з літери «А» (А мама, А тато). Це дасть змогу швидко знайти та набрати потрібний номер. А також номери: 101, 102, 103. Як свідчить статистика, не всі діти в екстремальній ситуації їх пам'ятають.
15. Не виходь із транспорту за вимогою чи проханням незнайомиць. Приверни увагу оточуючих, водія. Не соромся зафіксити при потребі.
16. Не бери подарунки від незнайомиць.
17. Не куштуй їжу (цукерки, їжу, напої), не вживай таблетки, ліки, запропоновані незнайомцями.
18. Нікому не повідомляй жодної інформації про свою сім'ю, родичів, сусідів. Відповідь: «Не знаю, спитайте у них самі».

* за інформацією кандидата психологічних наук Ірини Чорної

із ровесниками, немає контакту з батьками, то шукає його у інших людей і поза домом, — каже Ірина Чорна. — Цим часто користуються злочинці. Розпізнати таких дітей дуже просто. Зазвичай у час навчання вони прогулюють уроки, вештаються містом; понуро сидять у глухих закутках дворів. Добре слово дорослого, пропозиція купити смаченького чи сигарети, алкоголь, дати грошей, автоматично викликає довіру в підлітка.

З малюками все ще простіше, достатньо цукерки, або ж простої обіцянки її дати, і дитина, давши ручку, піде із зловмисником.

— Діти молодшого шкільного віку емоційно чутливі, довірливі та наївні, а тому особливо привабливі для злочинців, — пояснила пані Ірина. — Школярикам батьки уже довіряють ключі від дому, якими

легко можуть заволодіти кишенькові злочинці.

Стресовий стан — і прощавай логіка

Зазвичай, безпрограшно спрацьовують шахрайські сценарії, побудовані на легенді про хворобу, загрозу смерті рідних, якій «можна запобігти», віддавши цінні речі, гроші. В стресовому стані люди на неадекватно оцінює ситуацію і не схильна до логічних міркувань.

— Змодельовавши стресову ситуацію, злочинець легко маніпулює свідомістю та діями дитини, — каже Ірина Чорна. — Наприклад, «батьки потрапили в аварію, їдьмо до них», «маму забрали в лікарню — потрібні гроші».

Щоб запобігти таким ситуаціям, потрібно замалечку вчити дітей правильних поведінок у дома, на вулиці,

в громадських місцях, навчальних та позашкільних установах. Для малюків ці правила мають бути чіткими і лаконічними. Та найефективнішим буде правило для батьків: «не залишати дітей без нагляду ні на хвилину».

Для школярів можна моделювати відповідні ситуації та пояснювати, як діяти у кожному випадку. Батькам постійно тримати на контролі, де і з ким перебуває дитина, скільки часу там буде, домовитися про дзвінки у визначений час.

— Саме батьки відповідають за безпеку своїх дітей, — каже Ірина Чорна. — Помітивши бездоглядну дитину, підозрілу поведінку дорослого стосовно дитини, не залишайтеся байдужими, втручайтеся у ситуацію, телефонуйте 102. Від злагодженості ваших дій може залежати доля та життя дитини.

Навчіть дітей: мій дім — моя фортеця

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
 IRYNA.BELIAKOVA@20MINUT.UA

Випадків, коли незнайомці завдавали шкоди дітям чи викрадали їх, останніми роками у Тернополі, на щастя, не було, кажуть у поліції.

— У 2016 р. було повідомлення від тернополян, що на «Дружбі» дві циганки у районі вул. Карпенка забрали дитину і ведуть її в невідомому напрямку, — розповів начальник відділу ювенальної превенції управління превентивної діяльності головного управління нацполіції в області Петро Тихович. — Інформація не підтвердилась. Дитина була з мамою.

Роком раніше було повідомлення, що невідомі чоловіки посадили школярку до авто і повезли в невідомому напрямку.

— Невдовзі з'ясувалось, що дівчинка вигнала цю історію, аби не йти до школи, — розповів Петро Тихович. — Це була учениця середньої школи. Провели і з нею, і з батьками профілактичну розмову щодо безпеки.

Працівники поліції кажуть, що регулярно приїжджають до шкіл, вузів та спілкуються з дітьми на правову тематику. В тому числі вчать, як поводитись, коли підходять незнайомці на вулиці, коли хтось телефонує чи стукає до будинку.

— Що стосується квартир, батькам потрібно навчити дітей єдиному правилу: «Мій дім — моя фортеця!», — каже Петро Тихович. — За безпеку дітей відповідають поліція, вчителі, батьки, але й дітям варто знати, як поводитись у різних ситуаціях.

Минулий рік запам'ятався низкою злочинів, скоєних заїжджим гастролером. Чоловік підходив до дітей у парку, представлявся працівником поліції і повідомляв, що потрібно перевірити мобільний телефон дитини. Мовляв, зараз підйду до машини — он, в кількох метрах стоїть, і перевірю. А потім принесу назад.

— Ці злочини всі розкриті, особу, яка скоїла з десяток таких злочинів, встановлено, — каже Петро Тихович. — Це немісцевий житель,

не з нашої області. Приїжджав до нас на «вояжі». Найчастіше промишляв в парку «Топільче» —

- Якщо ти опинився вдома без батьків, нікому чужому або малознайомому не відчиняй двері.
- Коли запитують чужі, чи є тато, мама, краще відповісти, що батьки зараз відпочивають вдома.
- На телефонні дзвінки із запитаннями, чи є, та коли повернеться батьки з роботи, потрібно відповідати, що вони зайняті, та запитати, кому та куди їм потрібно зателефонувати.
- Не запрошуй додому малознайомих дітей ні під яким приводом.
- Не вихваляйся перед оточуючими про те, які є у вашій квартирі дорогі речі.
- Не лякайся, якщо, перебуваючи дома, почувеш, що хтось намагається відчинити вхідні двері, а голосно спитай «Хто там?». Якщо двері продовжують відчиняти чужі — телефонуй «102», точно вказавши адресу, після чого з балкону або з вікна

біля «Орнави» і в парку Шевченка. Обкрадав дітей молодших і середніх класів.

- Якщо ти опинився вдома без батьків, нікому чужому або малознайомому не відчиняй двері.
- Виходячи з дому, не забувай зачиняти балкон та вікна, особливо, якщо мешкаєш на нижніх поверхах.
- Будь уважним з ключами від квартири — не губи, не залишай під килимком, у поштовому ящику та у інших місцях.
- Якщо загубив ключі або не пам'ятаєш, де їх залишив, важливо одразу повідомити батьків та замінити замки в дверях.
- Не сідай до незнайомих в автомобіль покататися, навіть якщо дуже хочеться або ти запізнюєшся.
- Якщо незнайомі запросили послухати музику, подивитися відеофільми, погратися із собакою (може бути й інший привід), не поспішай погоджуватися, перед тим обов'язково порадься з батьками або вчителями.
- Не можна заходити в ліфт

У поліції є наступні правила безпечної поведінки, яким радять навчити дітей:

- Наодиноці з незнайомою особою.
- Не треба на вулиці розмовляти з п'яними, навіть знайомими.
- Незнайомі предмети — пакети, банки, пляшки — не можна відкривати, нюхати, збирати, кидати в полум'я. В них можуть бути отруйні речовини (рідина, порошок або газ), які можуть потягти тяжкі отруєння, вибухи.
- Не бери сірники, не розводь багаття, не вмикай незнайомі електроприлади, не роби самостійно всілякі досліди при відсутності батьків.
- Якщо у дворі або біля школи хлопчики вимагають гроші, намагайся заповнити їх, що грошей в тебе немає, та повідом про цей випадок батьків та працівників поліції.
- Якщо відчуваєш, що тебе переслідують, зайді до найближчого магазину, іншої установи або попроси дорослого перехожого довести тебе додому.

ЗЕМЛЮ ПІД ЗАБУДОВУ ПРОКУРАТУРА ОТРИМАЛА НЕПОДАЛІК ЛІТАКА В ПАРКУ

Увага! ■ Землю уже віддали в постійне користування прокуратурі області під житлову й громадську забудову. Роботи стартують після отримання дозволів. Ділянка, вважають тернополяни, шмат парку «Нацвідродження»

СЕКРЕТАРІАТ ГС «РАДА БІЗНЕСУ ТЕРНОПІЛЛЯ», PR@RBT.TE.UA

Шанс зберегти зелену зону, яка простяглась між дорогою по Бандери та «Зеленбудом», є. Так само як і шанс змусити відповісти прокуратуру області й міську раду за дерібан землі. Заступник голови громадської спілки «Рада бізнесу Тернопілля», від імені спілки, звернувся в міськрайонний суд з позовом визнати рішення міської ради, якими прокуратурі дали землю, незаконними.

Дали швидко й без проблем

В 2013 році міська рада Тернополя спочатку дала дозвіл прокуратурі області на складання проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки, а потім затвердила цей проект.

«Затвердити прокуратурі Тернопільської області проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки площею 0,35 га під будівництво багатоквартирного житлового будинку з вбудовано-прибудованими приміщеннями громадського призначення та гаражами для легкових автомобілів за адресою просп. С. Бандери. Надати прокуратурі Тернопільської області земельну ділянку площею 0,35 га (кад.номер 611010000060020073) в постійне користування, під будівництво багатоквартирного житлового будинку з вбудовано-прибудованими приміщеннями

ми громадського призначення та гаражами для легкових автомобілів за адресою просп. С. Бандери. Віднести земельну ділянку, вказану в п. 2, до земель житлової та громадської забудови. ...» — йдеться, зокрема в рішенні № 6/30/88 від 22.03.2013 року.

Мова йде про шмат зеленої зони з близько сотнею живих дерев, кущами, травою, котра простягнулась між проїжджою частиною по Бандери та «Зеленбудом». Згідно з діючим Генеральним планом Тернополя (основним містобудівним документом — авт.) ця ділянка, яку чимало тернополяни вважають парком, — зелена зона спецпризначення. Тобто давати ділянку під будову міська влада не могла. Прокуратура ж області, яка мала б стежити за законністю, замість покарати тих, хто порушує закон, взяла землю. Про яку об'єктивність прокуратури, після такого, можна говорити? Можливо саме тому вона, прокуратура, «осліпла» коли в Тернополі масово порушували Генеральний план та містобудівне законодавство...

— На зборах ГС «РБТ» прийняли рішення, що варто захистити цю ділянку для майбутніх поколінь, — каже заступник голови спілки, депутат міської ради Андрій Шкула. — Зрештою, це очевидний дерібан і не помічати його — не варіант. Ми зустрічались з попереднім прокурором Мартинюком, писали офіційні звернення, аби прокуратура від-

Прокуратурі області віддали 35 сотих зеленої зони між дорогою по проспекті Бандери та «Зеленбудом». Прокуратура там зможе будувати багатопверхівку. Зараз рішення влади оскаржують в суді. Приходьте на засідання 22 лютого о 15.00

мовилась. З прокуратури звучали меседжі «ми не проти відмовитись». Разом з тим, жодних адекватних дій там не робили. Люди, вдумайтесь: прокуратура області взяла 35 сотих «лісу» під будову там, де будувати не можна. Міська рада ж віддала цю землю, що

також шокує. Прокуратура не збирається відмовлятися від ділянки тому, звернулись до суду з проханням визнати рішення мерії незаконними.

Прийдіть на суд!

Чого чекати від суду, невідомо.

— Головуючий у справі — голова міськрайонного суду Роман Грицак, — розповідає заступник голови ГС «РБТ». — На першому засіданні, яке було в грудні, декілька разів запитував, яким чином порушені мої права. Питав щось на кшталт: «то що тепер, кожен буде оскаржувати рішення міської ради, яке вважає незаконним?». На другому представниця прокуратури, як мені здалось, вела до того, що визначення землі в Генеральному плані не важливе, бо є довідка з Держземагенства... Приймати рішення судді, думаю, буде не просто. З одного боку громадськість, з іншого міська рада і прокуратура. В цьому земельному питанні все дуже не просто, адже на ділянку прокуратура уклала інвестиційну угоду. Неофіційно є інформація, що вже й дев'ять квартир отримали...

Інтереси позивача у цій справі представляє адвокат Андрій Кукурудза, який є головою ГО «Правовий погляд».

— Питання тут не в захисті порушених прав позивача, а в захисті його законних інтересів, які полягають у тому, що кожен тернополянин, обравши міську раду, яка зобов'язана діяти в його інтересах, має отримувати від обраної ради законні рішення та дії в межах наданих повноважень, — говорить Андрій Кукурудза. — Методи юридичної дії, вважаю, кращі ніж пікети, протести, письмові вимоги. Я вважаю, що в даному випадку ця земля не може залишитися в прокуратури, бо її надання незаконне. Та й до міської ради попереднього скликання багато запитань.

Наступне засідання відбудеться в міськрайонному суді 22 лютого о 15.00. Це питання стосується усіх тернополяни, тож приходьте!

При будь-якому рішенні суду, наголошують в «Раді бізнесу Тернопілля» — не зупиняться в захисті землі.

Знайомтеся, учасник ГС «РБТ» Олег Мороченець

СЕКРЕТАРІАТ ГС «РБТ», PR@RBT.TE.UA

Секретаріат Громадської спілки «Рада бізнесу Тернопілля» відкриває нову рубрику, в якій розповідатиме читачам «RIA плюс» про членів об'єднання підприємців.

Отож, знайомтеся — Мороченець Олег Митрофанович, керівник ТОВ «КВП «НЕОТЕК», що

займається продажем комп'ютерної техніки. Олег родом із Тернополя, навчався в ТНЕУ на економіста. Наприкінці 80-х років працював автослюсарем, проте в часи зародження підприємництва вирішив спробувати себе у цій сфері. У 1994 році спільно з друзями заснував підприємство з продажу комп'ютерної техніки.

У час революційних подій на Майдані в 2014-му році залишив бізнес на надійних людей та помчав до Києва. Там став активним учасником Революції Гідності і постійно перебував у вирі подій. Після повернення до Тернополя почув про наміри підприємців Тернополя об'єднатися заради спільної люстраційної й антикорупційної мети. Навіть відвідав перші установчі

збори зі створення Громадської спілки «Рада бізнесу Тернопілля». Проте в спілку не вступив.

Прийшов у ГС «РБТ» значно пізніше, коли його загітував друг Володимир Паламарчук, який уже був активним членом спілки. Олегу Митрофановичу припала до душі активна позиція членів об'єднання, діяльність активних підприємців, спроби змінювати місто та державу загалом, тому залишився в «РБТ» дотепер.

Олег Мороченець каже, що приємно бути в колі однодумців, принципи ведення бізнесу в яких співпадають.

— Я завжди намагався ставитися до підприємницької діяльності і до сплати податків у межах закону чесного бізнесу, — каже Олег Мороченець. — Приємно,

що знайшов товаришів, які це підтримують, розуміють, допомагають. Вважаю, що бізнесом можуть займатися лише активні люди, з твердою позицією та реалістичними поглядами на життя. Адже пасивним, байдужим людям

простіше бути найманим працівником, відпрацювати зміну і піти додому на диван. Успішні бізнесмени повинні бути прикладом активних громадян та соціально відповідальних патріотів свого міста, держави.

Приєднуйтесь до ГС «РБТ»!

Громадська спілка «Рада бізнесу Тернопілля» зареєстрована два роки тому. Основні напрямки діяльності стосуються боротьби з корупцією та бюрократією, колективного відстоювання прав підприємців. Зараз членами спілки є понад три десятки підприємств. Посаду голови обіймає генеральний директор групи компаній «ТерКо Авто» та «Джерман Авто»

Ярослав Колодій. У спілці радо вітають та запрошують до членства однодумців, які сповідують ідеали Майдану та мають бажання допомагати боротися за прозорість влади і можливість для бізнесу працювати чесно, без подвійного трактування законів і тиску. Детальніше про діяльність на сайті: www.rbt.te.ua. Електронна адреса: pr@rbt.te.ua.

ПЕРЕВІРЕНІ КВАРТИРИ

Інспектор RIA особисто фотографує кожен кімнату і види з вікон. Робить панорамні фото 360, перевіряє метраж, ціну, адресу, поверх та стан ремонту.

Викликайте Інспектора RIA (067) 431 54 92

dom

1-кімнатна, Дружба

522 000 грн
площа: 43.5/-/11 м²
поверх: 2/10, цегла
Новобудова. МПВ,
санвузол роздільний.

Андрій
(067) 288-36-68

dom.ria.com/id/12181482

2-кімнатна, Дружба

896 358 грн
площа: 52 м²/-/
поверх: 4/9, цегла
І/о, ремонт. Можливий обмін на
буд. в межах міста в гарному стані.

Наталія
(067) 424-26-05

dom.ria.com/id/12162913

1-кімнатна, Центр

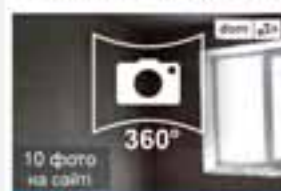
980 392 грн
площа: 45/20/9.5 м²
поверх: 9/10, цегла

Продается 1-но кімнатна квартира.
Сучасний ремонт.

Світлана
(050) 672-26-39

dom.ria.com/id/12855844

2-кімнатна, Аляска

591 600 грн
площа: 58/-/11 м²
поверх: 8/10, цегла
Новобудова. МПВ,
санвузол роздільний.

Андрій
(067) 288-36-68

dom.ria.com/id/12706367

2-кімнатна, Новий світ

854 342 грн
площа: 44.17/-/6 м²
поверх: 9/9, цегла
Вигляд на озеро, с технічний
поверх, окремі кімнати, кладовка,
балкон, підвал.

Наталія
(067) 424-26-05

dom.ria.com/id/12855429

2-кімнатна, Центр

1 844 309 грн
площа: 67/33/ м²
поверх: 2/10, цегла

Двокімнатна квартира, кухня-студія.
Сучасний, дорогий ремонт. Кухня з
меблями і технікою Bosch. Kofen Bau.

Богдан
(067) 672-91-25

dom.ria.com/id/12171865

3-кімнатна, Оболоня

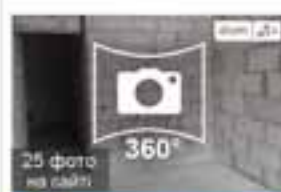

1 904 762 грн
площа: 110/59/19 м²
поверх: 10/11, цегла
МПВ, 2 санвузла, лічильники.
Відмінний стан.

Світлана
(050) 672-26-38

dom.ria.com/id/12855829

2-кімнатна, Сонячний

980 392 грн
площа: 70.7/35.7/10.7 м²
поверх: 2/11, цегла
Будинок збудований, є паркінг,
буде огорожена приватна територія,
дитячі майданчики.

Володимир
(098) 576-98-98

dom.ria.com/id/8350692

2-кімнатна, Новий світ

1 047 619 грн
площа: 52/-/22 м²
поверх: 2/3, цегла

Власник. Новобудова. Технічно
зданий. Район для спокійного
життя, тиші, мірної, озеленений.

Іван
(097) 921-69-95

dom.ria.com/id/11509489

1-кімнатна, Березовиця

700 280 грн
площа: 40.6/-/9.8 м²
поверх: 1/9, цегла

Зданий буд., всі докум., високий 1-й
поверх. Під і/о, сира без ремонту.

Оксана
(098) 259-19-75

dom.ria.com/id/9645008

3-кімнатна, Східний

1 540 616 грн
площа: 75/56/12 м²
поверх: 1/10, цегла
Власник. І/о., підігрів підлоги, котел
Арістон. В ціну входить стіни start+
фініш під покраску.

Андрій
(099) 176-28-63

dom.ria.com/id/10918489

3-кімнатна, Новий світ

1 400 560 грн
площа: 84/48.2/11.6 м²
поверх: 1/5, цегла

З/р, авт. опалення, МПВ,
2 балкони. Некутова квартира.
Близько магазину, зупинка.

Орест
(097) 110-99-19

dom.ria.com/id/12791788

3-кімнатна, Дружба

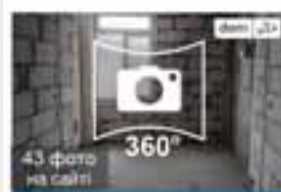

1 397 759 грн
площа: 88.7 м²/-/
поверх: 8/11, моноліт
Будинок зданий. Документи готові.
Котел, пральна машинка, духовка,
холодильник.

Олександр
(067) 369-27-27

dom.ria.com/id/11421473

3-кімнатна, Сонячний

1 036 414 грн
площа: 77.5/46/11.7 м²
поверх: 5/11, цегла
Шкварна 3-кімнатка квартира, за
доступну ціну, дуже світла і тепла,
роздільні санвузли, новий будинок.

Володимир
(098) 576-98-99

dom.ria.com/id/8184041

3-кімнатна, Дружба

1 400 560 грн
площа: 86,7/ 52,5/ 12,4 м²
поверх: 1/5, цегла

Гарне планує., і/о, 2 балкони,
підвіл засклені, ремонт, паркет,
меблі, техніка.

Наталія
(067) 424-26-05

dom.ria.com/id/12855822

3-кімнатна, Газопровід

1 176 470 грн
площа: 60.6/-/7.5 м²
поверх: 3/5, цегла

Квартира знаходиться в тихому
районі, поблизу є школа, дитячий
садок. Ополюшення від власника!

Андрій
(097) 852-64-59

dom.ria.com/id/10395171

52

перевірені
квартири Тернополя
на DOM.RIA.com

Агентства нерухомості Тернополя,
в яких є перевірені квартири
на DOM.RIA:

«Альянс», «ВІСОН»,
«Фієста»

В оголошеннях з позначкою 360° є унікальна можливість дивитись квартири з панорамними фото 360.

ЩОТИЖНЯ ДІТЕЙ У КЛАСІ ПЕРЕСАДЖУЮТЬ ЗА ІНШІ ПАРТИ, АБИ ТІ ЗНАХОДИЛИ ДРУЗІВ

Школа ■ Чим відрізняється школа в Україні і школа за кордоном, і що, навпаки, їх об'єднує? Про це та інше у цій і наступних публікаціях розповідатимуть українці, які зараз живуть та працюють у різних куточках світу.

СВІТЛАНА ГРИВАС, 096-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Без гучних привітань з початком навчального року, без подяк міському голові і депутатам за встановлений тренажер чи вікно, і без батьків та бабусь з дідусями починають навчальний рік в Італії. Загалом, батьківський маршрут до школи завершується перед шкільними дверми — далі зась.

— У школу дорослих не впускають задля ж безпеки самих дітей, — каже тернополянка Оксана К.

Жінка поїхала в Італію у 2001 році. Там вийшла заміж і зараз мешкає із родиною у містечку під Римом на березі моря Лідо ді Остія. Тернополянка має доньку-четвертокласницю та сина-дошкільня.

— У перший клас діти йдуть у 5,5–6 років, — каже вона. — Урочистої лінійки, як в Україні, нема. Та й загалом, батьки приводять діток під школу на певну годину, чекають, поки їм відчинять двері, і йдуть. В школу дорослих не пропускають, аби не пройшов ніхто сторонній. Так само дітей передають батькам назад у кінці уроків. Бабусі-дідусі можуть забрати дітей зі школи тільки тоді, коли матимуть письмову довіреність від батьків. А от старшим неповнолітнім братам чи сестрам забирати молодших не можна.

Квітів на перший дзвоник ніхто не несе. Навіть простих вазонів у класах нема, бо в дітей може бути алергія. Сам же навчальний рік в різних куточках країни починається по-різному. Чим спекотніше в регіоні, тим пізніше він стартує. Утім, різниця між датами не дуже велика. В Остії, як називають її місцеві, навчання стартує з 9 ве-

ресня. А завершується навчальний рік орієнтовно 9 червня. Щоденні заняття починаються о 8.30 ранку і закінчуються о 13.20 — це вважається неповний навчальний день, або о 16.20 — це повний день. До котрої години триватимуть заняття — обирати батькам.

— Ми для доньки обирали ту школу, яка найближче розташована до нашого дому, — додає вона. — Це зручно. Що цікаво, під час заповнення анкети у перший клас, батьки можуть вписати імена дітей, з якими маля ходило у садочок. Тож, маючи таку інформацію, у самій школі формуватимуть класи так, аби там були знайомі між собою діти. Хоча б одна дитина.

Підручник — один на кілька предметів

Навчання у початковій школі триває п'ять років. По закінченні його дитина переходить в середню школу. На практиці це та ж сама школа, але інше приміщення. Причому, аби дитина навчалась далі, батькам знову доводиться писати заяву.

— У початковій школі діти носять шкільну форму, — каже жінка. — У дівчаток вона нагадує халат білого кольору, на ньому може бути вишивка. В хлопчиків — халат синього кольору. Емблем у державній школі нема, такі, зазвичай, мають приватні.

Класи в Остії невеликі. Приміром, в класі доньки пані Оксани

Ось у такому білому халаті 10-річна К'яра ходить щодня на заняття у початковій школі

навчається 22 учні. Майже стільки ж діток у всіх класах.

— Діти сидять за партами на два місця, — говорить вона. — Щотижня дітей пересаджують, аби вони краще здружились. І що ще цікаво, якщо вчитель раптово захворів чи з якихось інших важливих причин не може проводити уроки, то йому заміни не шукають. А клас розділяють, наприклад, на дві частини і ведуть на уроки в інші класи. Причому, підручник у молодших класах — один на декілька предметів. Приміром, в одній книжці поєднана, але розділена на секції, математика, географія, біологія, історія. Щоденні досягнення на уроках

не оцінюють у балах. Наскільки дитина добре впоралась із завданням, вчителі пишуть в зошиті словами. Причому, перші два роки діти пишуть простим олівцем, далі — кульковою ручкою, але яка також легко стирається гумкою.

Нема страховки — нема прогулянки

Є в італійських школярів, як і в Україні, щоденник. Але в ньому дитина просто записує, що їй задано вчити вдома. Домашніх завдань, до слова задають багато, і навіть на канікули. Вони в учнів на Різдво — з 23 грудня по 6 січня, Великдень — один тиждень, і у святкові дні, визначені календарем.

Також у робочий щоденник ди-

тина переписує якесь оголошення з дошки, приміром, про проведення загальних батьківських зборів. Під цим записом хтось з батьків має поставити підпис. Це означає, що батьки ознайомились з інформацією.

Причому зі всіма разом батьками спілкуються, якщо збори — суто організаційні. Якщо ж йдеться про успіхи у навчанні тієї чи іншої дитини, то спілкуються з батьками окремо. На загал таких питань не виносять і не обговорюють.

— Табелів паперових, як у нас, немає, — каже співрозмовниця. — Лишень в електронному вигляді. Кожна дитина має пароль доступу до свого електронного табеля.

Ще однією особливістю італійської системи є вимога щодо страхування дитини. Страховка коштує орієнтовно сім євро. Якщо ж у дитини нема страховки, то її вчителі не беруть на екскурсії, інші виходи з класом у місто. На час прогулянки, екскурсії незастраховану дитину батьки повинні забрати додому.

В італійських школах не збирають грошей на ремонти у класах чи на подарунки на День вчителя, зауважує екс-тернополянка. Утім, за бажання батьки можуть подарувати невеликий сувенір педагогу на Різдво чи Великдень. Таким подарунком може стати, наприклад, якась статуетка, ваза чи інша символічна річ. Натомість про дарування побутової техніки чи золота і мови не може бути.

— Це не обов'язково, але якщо батьки мають бажання, то можуть привітати. Ми, приміром, купували подарунок вартістю до 30 євро. І так і в інших класах.

Також італійці, як і українці, платять за шкільні обіди. Годують у їдальні тих дітей, котрі мають повний навчальний день. В інші дні діти беруть обіди з дому — піцу, печиво, бутерброди.

— Коштує обід чотири євро, — говорить пані Оксана. — В нього входить перші страви, другі, хліб, солодоші чи морозиво. Все воно запаковане в одноразовому посуді, ніхто нічого не мие і не використовує повторно.

У середній школі починають визначатись з тим, чим би хотіли займатись у житті

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

У дитсадку італійців не вчать писати і читати. Їх навчають правилам і звичкам, що мають допомогти у початковій школі, проводять заняття з малювання, музики, фізкультури.

У початковій школі вони читання, письмо, малювання, музику, італійську та іноземну мови, інформатику. А також інші дисципліни, які входять до обов'язкової програми. Можуть за бажання вивчати і історії

релігії, Біблію.

— Після закінчення початкової школи діти автоматично вступають у середню школу, без іспитів, — розповідає Лілія Стець, яка 10 років живе у Римі. — Однак середня школа поділена на дві частини. Так, з 11 до 14 років навчання безкоштовне. Діти вивчають математику, італійську мову, іноземні, географію, природознавство. Після закінчення цього періоду учні здають письмові іспити з італійської, іноземної мови та математики. З інших предме-

тів — іспити усні.

Якщо діти успішно проходять усі згадані іспити, то отримують документи і переходять на другий рівень навчання в середній школі. Тут вже діти мають можливість обирати програми в класичних, природознавчих і лінгвістичних школах-лицеях чи технічних школах. Учлища готують випускників для роботи в сільському господарстві, промисловості, торгівлі.

— Упродовж перших двох років усі учні вивчають предмети, що входять до загально-

обов'язкової програми, — додає жінка. — Це, приміром, та ж італійська, іноземна мова, література, математика, географія, історія та інше. А вже з третього року починається спеціалізація, тобто поглиблене вивчення предметів.

По закінченні середньої школи, успішної здачі письмових та усних іспитів, діти мають вступати до вишів.

— Наскільки знаю, в Італії — понад 40 державних університетів. Університети є у кожному великому місті. Або ж є філії

великих університетів, — додає вона. — Процес навчання — доволі демократичний. Приміром, студент може сам обирати, під час якої сесії йому здавати той чи інший предмет. Іспити можна здавати кілька разів. Я не можу однозначно стверджувати, що італійська система освіти краща від нашої. Так, у чомусь вона краща. А в чомусь і ні. Ця система просто інша. Якби з нашої системи викоринити корупцію, то, думаю, вона не поступилась би за якістю перед закордонними.

ДЛЯ КОГО ЛІКИ МАЮТЬ БУТИ БЕЗКОШТОВНІ

Ліки ■ Окремі медикаменти повинні надаватись безкоштовно. Однак місцеві медики кажуть, що не завжди ліки є у наявності, тому що фінансування з боку держави — недостатнє.

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 0-63-822-77-88,
ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

— Нещодавно моя дитина захворіла, — розповідає Руслана Михальська, яка проживає у Мишковичах. — Коли ми звернулися за медичною допомогою, нам у поліклініці просто виписали перелік ліків, і все. У лікарню нас не поклали, мовляв, стан дитини не такий важкий, можна лікуватися і вдома.

Чому ліки для своєї малечі вона змушена купувати за власний кошт в той час, коли держава на медикаменти виділяє великі суми грошей, обурена жінка.

Пані Руслана має рацію оскільки, щорічно сотні мільйонів гривень на закупівлю ліків для населення виділяє уряд. На виділені кошти чиновники можуть закуповувати аж 784 лікарських засобів, які повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів. Окрім цього, сьогодні діє постанова Кабміну від 17 серпня 1998 р. № 1303, яка передбачає безоплатний та пільговий відпуск ліків за рецептами у разі амбулаторного лікування.

Де-юре — сотні медикаментів, оплачених державою, мають бути доступні для лікування хворих в регіонах країни. Де-факто — хворі купують ліки за власні кошти. Яка реальна ситуація з безкоштовними ліками для населення у Тернополі, з'ясував журналіст "RIA плюс".

Насамперед — пільговикам і дітям

Про те, що наразі з МОЗу не надійшло жодної таблетки в Тернопільську область, розповідає заступник начальника управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА Лідія Чайковська.

— Нещодавно нам в управлінні прийшло роз'яснення з МОЗ, мовляв, міністерство ще проводить конкурсні торги на закупівлю ліків та медичного обладнання ще 2016 року, — коментує Лідія Чайковська. — У міністерському повідомленні також було зазначено, що як тільки будуть проведені усі відповідні тендери, медикаменти одразу ж надійдуть в область.

Окрім цього, чиновниця зазначає, що на 2017 рік з обласного бюджету депутати ради виділили 166 млн. грн на медикаменти, з яких: 45 млн грн на гемодіаліз, 24 млн грн інсуліни та 1 млн грн на ліки для хворих із пересадженими трансплантованими органами.

— Якщо говорити відкрито, 166 млн грн — найбільша сума, яку ми отримували за останні роки, — продовжує співрозмовниця. — За ці кошти медзаклади області закуплять медикаменти для пільгових категорій населення. В першу чергу отримують препарати військові, які воювали у зоні АТО, та їх сім'ї. Для нашої області ця категорія — прерогатива № 1. Також отримують безкоштовно ліки інваліди, багатодітні сім'ї та

інші пільговики. Пріоритетом для нас також є діти нашої області.

Майже на 100% забезпечена медикаментами обласна дитяча лікарня наголошує Лідія Чайковська.

— Проблема в тому, що за кошти обласного бюджету ми не в змозі профінансувати усі необхідні ліки, тому ми просто вибираємо пріоритети.

Безкоштовні ліки — в стаціонарі обласної дитячої

Кошти з обласного бюджету виділяють вже третій рік, розповідає головний лікар Тернопільської обласної дитячої клінічної лікарні Григорій Корицький. Щодо фінансових надходжень з боку держави, то головний лікар зазначає, що такі програми також діють. Однак медикаменти надходять лише по певних захворюваннях.

— Усі державні закупівлі медикаментів проходять виключно через МОЗ, а розподіл цих медикаментів проводиться відповідно до кількості хворих дітей в областях, — наголошує він.

Загалом, розповідає пан Корицький, у їхньому закладі щорічно в стаціонарі лікується приблизно 15000 дітей. Тому потреба у медикаментах досить велика.

— Безкоштовними ліками забезпечуються лише ті пацієнти, які перебувають в стаціонарі. Наразі ми забезпечені на 90% необхідними медикаментами, — каже Григорій Корицький. — Є ліки, потребу в яких досить важко пе-

— Перелік безкоштовних медикаментів весь час змінюється у міру їх надходження у наш заклад, — розповідає старша медсестра неврологічного відділення обласної дитячої лікарні Марія Скиба

них медикаментів в медзакладах нашого міста не було. Однак нещодавно місцевий депутат від Об'єднання «САМОПОМІЧ» Андрій Шкула на сесії міської ради запропонував у кожному медзакладі міста розмістити такі списки. Ініціативу депутата підтримав міський голова Сергій Надал, який одразу ж надав розпорядження відділу охорони здоров'я та медично-

тобто для реанімацій. Крім того, державні кошти будуть витрачені на закупівлю кисню, наркотичних засобів, дезінфікуючих засобів, придбання дрібного медінструментарію для лікарів. Відповідно, для медикаментів залишається досить незначна сума.

Як зазначає чиновниця, окрім цього значна сума грошей запланована для надання безкоштовних та пільгових рецептів пільговим категоріям громадян. Зокрема, на цей рік на такі видатки заплановано 3850000 грн з держказни та 2110000 грн з міського бюджету.

— Крім того, вже другий рік виключно з міського бюджету нам виділяють кошти на медикаментозне забезпечення лікування учасників АТО, ця сума становить — 220000 грн, — розповідає Мирослава Тарнавська. — Також заплановані 200000 грн на випуск безкоштовних рецептів учасникам АТО при амбулаторному лікуванні та 650000 грн на безкоштовне стоматологічне лікування.

Безкоштовно ліки — в трьох аптеках

Безкоштовні рецепти виписують лише амбулаторно сімейні лікарі,

так каже головний лікар ТМКЗ "Центр первинної медико-санітарної допомоги" Микола Медвідь. Більше того, фахівець зазначає, що ліки по цих рецептах можна отримати лише у трьох аптеках нашого міста: вул. Руська, 23, Тролейбусна, 14 та на Бродівській, 5.

— Коли людина звертається в нашу установу за медичною допомогою, наші спеціалісти одразу ж проводять обстеження та встановлюють вид захворювання, — каже Микола Медвідь. — Після чого лікар випишує відповідний рецепт на ліки. Пацієнт з рецептом іде в аптеку, з якою ми маємо відповідні договори. У нашому місті таких аптек три: № 78, № 126 та № 168. Хворий дає фармацевту рецепт та отримує медикаменти — хто безкоштовно, а хто 50% вартості за медикамент доплачує сам. Рецепти є специфічні та мають особливу відмітку. Обов'язково на рецепті вказується категорія пільговика.

Пан Медвідь каже, що дорослі можуть отримати ліки безкоштовно за категоріями виключно в ТМКЗ "Центр первинної медико-санітарної допомоги", а діти — у міській дитячій лікарні.

Уся інформація про безкоштовні медикаменти є як і на сайтах лікувально-діагностичних закладів, так і безпосередньо на інформаційних дошках в самих медичних закладах

редбачити. Тому десь батьки були змушені докупувати ті ліки, яких ми не мали. Однак, хоча відмітити, що на 100% у нас забезпечені діти-сироти, діти з обмеженими можливостями, діти з малозабезпечених сімей, діти військових АТО та інші пільгові категорії.

Хворих, які лікуються амбулаторно, не забезпечують безкоштовними ліками, зазначає головний лікар дитячої обласної лікарні. Тому що такі кошти облікувати для амбулаторних пацієнтів досить важко. Більше того, у таких пацієнтів стан значно легший, ніж у тих, які перебувають у стаціонарі.

Аби батьки хворих дітей змогли ознайомитися із безкоштовними медикаментами, які є в наявності у лікарні, адміністрація медзакладу у кожному відділенні розмістила інформаційні листівки з переліком препаратів. Ці списки є розміщені на інформаційних дошках та вхідних дверях у відділення.

Перелік ліків є

Донедавна переліку безкоштов-

го забезпечення втілити ініціативу депутата в життя.

Про те, що розпорядження міського голови виконують, запевняє начальник відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення Ростислав Левчук.

— В нас давно вже діє положення про висвітлення інформації про безкоштовні ліки для населення, — каже начальник відділу. — Уся інформація про безкоштовні лікувально-діагностичні заклади, так і безпосередньо на інформаційних дошках в самих медзакладах.

Спочатку невідкладна допомога

— 5280000 грн на цей рік заплановано на медикаменти для тернополя, — каже заступник начальника відділу з економічних питань Мирослава Тарнавська. — Зазначену суму виділяють насамперед на забезпечення виробами медичного призначення та медикаментами для надання невідкладної медичної допомоги,

Що робити, коли ліки не надають

Наявність чи відсутність безкоштовних медикаментів у аптеках і лікарнях проконтролювати досить важко. Часто звучить відповідь — безкоштовних ліків немає. Контроль за безкоштовними медпрепаратами ускладнює й те, що єдиної бази даних про наявність чи кількість препаратів немає. Однак кожен громадянин України може зробити письмове звернення до розпорядника інформації, в даному випадку

до завідувача аптеки чи головного лікаря, з запитом на отримання публічної інформації про наявність тих чи інших препаратів. Крім того, можна звернутись із запитом до управління охорони здоров'я держадміністрації чи відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення міськради. Отримавши відповідь, зможете вимагати ліки, звернутися у правоохоронні органи, чи оскаржити відмову в суді.

СПРИЯТЛИВІ ДНІ ДЛЯ ПОСАДКИ та ПЕРЕС

Кавун, диня	-	-	22,27,30	7,15,19,24,28	2,11,16
Баклажани	14,16,23,27	4,14,16,20,30,31	10,18,22,27	7,13,15,20,24	2,11,16,20
Бобові культури (горох, фасоль, боби)	-	-	2,27	12,19,24,29	27
Кабачки	-	4,7,8	10,15,27,30	7,12,15,21,29	2,12,20
Картопля	-	-	-	7,9,19,21,24,29	1,6,7,15,16
Цибуля на перо	-	-	19,23,27,30	1, 9,10	27-30
Морква, буряк	-	-	17,18,23,27	12,14,16,24,29	1,7,10,11,15,16,20,30
Огірки	4,14,16	8	10,15,22,27,30	1,12,16, 21,28	1,2,11,16,20
Перець	14,16,18,23	4,14,20,31	10,15,27,30	8,14,24	2,11,20
Петрушка коренева	-	-	17,18,23,27	7,9	-
Петрушка лист., кріп	5,12,14, 23-28	2,3,7,9	18,20,23,26-28	4,5,17,20,24,25,31	2,11,16,20,27-30
Редис	15,17,20,22	15,16,18,22	17,18,23,27	9,13,16,19,24,28	1,7,10,11,16,20,28,30
Капуста	-	20,27,31	10,12,13,18,27,30	7,13,19,21	2,11,16,20
Редька літня	12,15,20,22	15,16,18,22	16-18,23,28	4,9,14,15,19,24,31	1,6,7,10,11,15,16,20,28,30
Салат	4,14,23,27	2,3,7,8	18,22,23,28	-	-
Редька зимова	-	-	7-12,29,30	11,12	17,21,28
Селера коренева	-	20,24	4,7-9,12,22,24	9-11,13,22	-
Селера листова	-	20,23,30,3	2,3,7-12,29,30	4,9-11,13,28,29	-
Томати	23,27	19,20,30,31	10,18,22,27,30	7,12,19,21,28	1,11,16,20
Гарбуз	-	-	22,26-28	7-9,19,20,24	-
Квасоля	-	-	22,28	3,4,9,10,15,19,24,25,31	1,2,7
Часник	21-24	22-25	яровий 19,22,23	7-10	-
Цибуля ріпчаста	-	17,26,31	22,27	8,9,20,24	-

НЕСПРИЯТЛИВІ ДНІ ДЛЯ ПОСАДКИ ТА ПЕРЕСАДКИ НА ЗЕМЕЛ

Січень	Лютий	Березень	Квітень	
12,18	11,26	12,28	11,26	
Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад
9,23	7, 21	6, 20	5, 19	

р 2017

САДКИ КУЛЬТУР

4,6,26	-	-
4,6,17,28	1,3,6,24,28	-
2,4,6,26	-	-
12,18,19	11,14,20	-
15,18,19	-	-
2,3,26,30	3,23,24,28	1,5,25,26
1,2,15,18	-	-
2,6,27,30	3,6,23,24,28	4,23,26,28
3,4,26,30	2,22,24,28	5,23,26,27
-	-	-
-	-	-
12,15,19	10,12,20	7,8,19
-	-	-
-	-	-
-	5,23,25-27	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
3,4,26,28,30	2,3,22,23,28	5,23,27
-	-	-
-	-	-
-	-	-
15,19	10,11,20	9,13,19

ЛЬНІЙ ДІЛЯНЦІ

Травень	Червень
11,25	9,24
Листопад	Грудень
4, 18	3, 18

ПІДШИПНИКИ
 для промислової та с/г техніки, для легкових та грузових автомобілів
ПАСИ КЛИНОВІ
 для імпортних комбайнів
САЛЬНИКИ
 м. Тернопіль, тел. (067) 467-22-00

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ
 ВІДРОДЖЕННЯ ЛЕГЕНДАРНОГО БРЕНДУ

«Урожай»
 мережа магазинів
 З Вами з весни до осені, з осені - до весни!
 • цибулина квітів
 • добрива, засоби захисту рослин
 • горщики, розсадні палети, ґрунти, субстрати
 • садово-городній інвентар
 • насіння овочів та квітів
 • насіння цукрових та кормових буряків, кормових та газонних трав
 м. Тернопіль, вул. 15 Квітня, 15; вул. Руська, 17; вул. Монастирського, 48; вул. Кривоноса, 65; кіоски «Урожай» на Центральному ринку
 Гуртовий продаж: тел. (066) 795-31-36 (098) 872-22-55
 www.agrogurt.com.ua
 e-mail: info@agrogurt.com.ua

Трактори Мототрактори Мотоблоки

 Кредит до 30 000 грн.
VECT
 сезонні знижки
 м. Тернопіль, вул. Гайова, 32
 Тел.: (0352) 52-40-15, (097) 842-06-17, (067) 353-16-06

Серед прикрас на торті Настя використовує ще й крихти печива, зелень, горішки

Макаронс від Насті мають різні смаки та кольори. Загалом є близько 50 різновидів цих солодощів

Свої торті Настя прикрашає переважно свіжими ягодами, живими квітами

«ЯКЩО КАЖУТЬ, ЩО ЦЕ СМАЧНО, ТО Я НЕДАРЕМНО СТОЯЛА НА КУХНІ»

Смачно ■ Макаронс різного смаку та кольору, оригінальні торті випікає тернополянка Настя. Її смаколики під брендом «Настя спекла» знають по всій Україні і навіть за кордоном

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-97-915-39-23,
TSEBRUI@GMAIL.COM

Власну кондитерську справу 28-річна Настя Ганджа заснувала лише два з половиною роки тому. За цей час стала успішною, а її солодощі набули популярності серед тернополян. Пече свої шедеври вдома у звичайній духовці.

Починала тернополянка з солодощів для себе, потім почала їх фотографувати та виставляти у соцмережі. Друзям все дуже сподобалося, вони почали просити спекти щось і для них. Так захоплення переросло у власну справу та впізнаваний бренд «Настя спекла». Найбільше Настя відома своїми французькими десертами — макаронс. Їх у красивих коробочках із задоволенням замовляють клієнти у дарунок для близьких у різні куточки країни.

Пекти почала в декреті

А починалося все з декретної відпустки, коли Настя сиділа вдома з маленькою донечкою Катрусею.

— Спершу я почала цікавитися кулінарією, бо солодке не дуже люблю, — розповідає Настя. — Шукала різні рецепти і готувала щось смачне. Але чоловік дуже любить солодке, тому я вирішила навчитися готувати і солодощі. Поступово мене це захопило, і я почала займатися тільки солодощами. Свої роботи фотографувала і викладала в соцмережі просто для себе. А люди почали запитувати, чи я можу щось спекти на замовлення. Я спершу не хотіла, але потім спробувала пекти щось лише по собівартості. І так помало люди

почали мене рекомендувати одним одним і все закрутилося.

Одним із перших тортів Насті був класичний «Наполеон». А ще моркв'яний торт, «Пташине молоко».

— Потім я захотіла навчитися пекти французькі макаронс, поїхала на майстер-клас, зробила декілька спроб і коли все почало виходити, то запустила «Настя спекла» як бренд. І саме через макаронс мене багато хто знає, бо вони були одні з перших в Тернополі.

Макаронс у Насті дуже різних смаків, вони щоразу інші, загалом вона спекла близько 50 видів цих солодощів. Але найпопулярніші — з грушею, медом і горгонзолою, з японським чаєм мача та полуницею, баунті, лавандові. Деякі інгредієнти для цієї випічки доводиться замовляти в інтернеті, децю купувати в Тернополі, щось знайомі присилають з-за кордону.

Бренд придумав чоловік

— І ось настав такий момент, коли треба було вирішувати, або я буду розвивати власну кондитерську справу або піду на роботу, — розповідає Настя. — Я вирішила спробувати, але, зрозуміло, треба було придумати назву свого бренду. З цим допоміг чоловік, саме він придумав «Настя спекла» — як на мене, це оригінально і дуже запам'ятовується. Бо мені на думку спадали лише стандартні назви на кшталт Bakey, пекарня.

Успіх — це коли результати твоєї роботи позитивно оцінюють, вважає Настя.

— Якщо кажуть, що це смачно, то я недаремно простояла на кух-

Настя Ганджа каже, що дуже любить булочки, особливо з корицею, десерти з шоколадом, крем-брюле, проте для себе пече рідко. Для чоловіка-солодкоїжки часто старіється залишити макаронс до кави

АРХІВ НАСТІ ГАНДЖИ

ні, — каже вона. — Себе я вважаю досить успішною, але, звичайно, є ще куди розвиватися. Мій бренд знають не лише в Тернополі, а й за його межами. Макаронс щотижня розлітаються в різні куточки України, тому я вважаю, що це за два роки досить великий прогрес. І до речі, багато тернополян працюють та вчаться в Польщі, тому часто купують мої солодощі, щоб відправити в Чехію та Канаду.

Food-блогер для журналу

Настя каже, що хотіла б ще підвищити кваліфікацію і навчитися готувати інші цікаві десерти. Адже наразі її часу вистачає тільки на макаронс і торті. Також в майбутньому вона мріє відкрити власне кафе чи кондитерську. Пече свої шедеври вдома у звичайній духовці, проте планує оновити обладнання.

— Мій робочий день ненор-

мований, іноді він може тривати 5–6 годин іноді 14, — каже Настя. — Зараз я стараюся працювати менше, бо здоров'я важливіше. Більше часу стараюся приділяти сім'ї, відпочинку, спорту.

Освіта Насті жодного стосунку до кулінарії немає. Вона закінчила одеський державний економічний університет, отримала диплом магістра управління підприємством. До Тернополя переїхала 6 років тому, коли вийшла заміж.

— Тернопіль мені дуже подобається. Це — маленьке містечко, чистіше, ніж Одеса, все компактно, не треба автомобіля, бо всюди можна дістатися пішки. Ми живемо біля парку, дуже зручно гуляти з дитиною, — каже вона.

Окрім випічки, Настя захоплюється кросфітом, кіно, подорожами, любить кататися на велосипеді. Вона є food-блогером для журналу Elle-Україна.

— Я сама фотографую свої вироби, які виставляю у соцмережі, — каже вона. — Адже соцмережі дуже важлива візуальна складова і гарне фото буде краще продавати продукт.

Торті та макаронс — своєрідна візитівка тернополянки

ДИТИНА ПОГАНО ЇСТЬ? ЗРОБІТЬ АНАЛІЗ КРОВІ

Важливо ■ Відсутність апетиту в дитини може свідчити навіть про анемію, гастрит, проблеми з травленням, а в підлітків – свідчити про серйозні психологічні проблеми. Але буває, що дитині просто не подобається одноманітна їжа

діана олійник, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIJNYK@GMAIL.COM

Чому дитина погано їсть, що робити, коли малеча категорично відмовляється їсти певні продукти і коли відсутність апетиту має серйозно насторожити батьків, розмовляємо з педіатром, кандидатом медичних наук Тетяною Гаріан.

— Чи треба примушувати дітей їсти?

— Якщо дитина нормально росте, розвивається, має вагу, відповідну до свого віку, її нічого не турбує, а для мамі є лише одна проблема — дитина погано їсть — то малечу не варто змушувати. Головне, щоб дитина була активною, багато пила. Якщо у дитини, крім зниженого апетиту, є інші ознаки стану, який мав би насторожити батьків, наприклад, загальна слабкість, виражена блідість, треба здати загальний аналіз крові і тоді шукати проблему. Якщо аналіз покаже анемію чи інші відхилення, тоді мамі потрібно буде наполягати на тому, щоб дитина з'їдала потрібну їжу. Якщо виявиться анемія, треба буде акцентувати увагу на продуктах, що підсилюють всмоктування заліза — це м'ясо, риба, вітамін С, лимонна кислота, фруктоза, та обмежувати продукти, що перешкоджають засвоєнню заліза — це дієтичні добавки з кальцієм, фітати — містяться в бобах, зернових; таніни — їх значна кількість присутня в чаї й каві. А здорову дитину примушувати їсти не слід.

Якщо дитина не виявляє зацікавленості до їжі, яку приготувала мама, можливо, потрібно приготувати іншу їжу, в іншому вигляді, з іншою подачею. Часто діти не люблять «дорослої» їжі — дуже смаженого, жирного, спецій і приправ, майонезу, оливок, навіть ікри. Деякі діти навпаки не їдять прісної їжі. Вважається, що треба розвивати харчові навички, пояснювати, що потрібно їсти щодня, а це: кисломолочні продукти, м'ясо, риба, овочі, фрукти, корисний хліб, каші. Це дуже важка праця, але батькам потрібно бути наполегливими і потрохи привчати дитину до корисної і потрібної їжі, здорового харчування. Є в дітей такі періоди, коли вони відмовляються їсти певний тип їжі, наприклад, м'ясо, рибу, тоді треба бути більш наполегливим. Але годувати дорослу дитину з ложки — це неприйнятна поведінка. В світі такого ніхто не робить. Зрештою, як і наші бабусі, дідуся казали, якщо ди-

тина голодна, вона попросить їсти сама.

— Діти дуже обережні до їжі, не їдять певних продуктів, наприклад, родзинок, меду, горіхів. Як бути в таких ситуаціях?

— Може допомогти власний приклад, можливо, це мине з віком, бо коли діти підрастають, їхні харчові уподобання змінюються. Як правило, чим старшою стає дитина, тим більше розширюється її раціон. Наполягати не варто, варто потрохи шукати те, що сподобалося б дитині. Наприклад, якщо малюк не любить темні родзинки, можливо сподобаються світлі чи навпаки. Якщо не любить грецькі горіхи, можливо, сподобаються кедрові. Варто більше говорити з дитиною і спокійно пробувати різні варіанти.

— Інколи педіатри чи мамі в соцмережах радять стимулятори для апетиту.

— Спираючись на європейську практику, скажу, що цього робити не потрібно. Якщо є занепокоєння стосовно апетиту, потрібно обстежити дитину. Деякі патологічні стани справді викликають зниження апетиту — може бути підозра на анемію, гастрит, захворювання травної та інших систем організму, а також нещодавно перенесені гострі респіраторні захворювання.

— А синтетичні вітаміни можуть вплинути на кращий апетит?

— Є періоди, коли фізіологічні запаси вітамінів вичерпуються. Це відбувається восени і навесні. Тоді з продуктами діти не отримують достатньої кількості віта-

«Сніданок, обід, вечеря — це три основні прийоми їжі.

Обід передбачає обов'язково теплі рідкі страви, а вечеря — не пізніше як за дві години перед сном. Між основними прийомами їжі мають бути перекуси.»

мінів. Тому в ці періоди можна призначати курси синтетичних вітамінних препаратів. Але це не можна робити більше двох курсів на рік — ми рекомендуємо приймати вітаміни впродовж одного місяця восени і навесні.

Окремо слід наголосити про вітамін Д. До трьох років кожна дитина для нормального розвитку повинна отримувати цей вітамін обов'язково. Якщо є нестача цього вітаміну, може бути і поганий апетит, і інші зміни у вигляді відставання у фізичному та психомоторному розвитку. Також дитина по-

требує поліненасичених жирних кислот, які можна отримати як з продуктами харчування, так і в синтетичному вигляді.

— А яке молочне краще — солодке молоко чи йогурти, кефір?

— Дітям до року, які з різних причин не отримують материнське молоко, не можна давати коров'ячого молока. Від коров'ячого молока в дітей такого віку виникає дуже багато проблем. Зокрема доведено, що воно негативно впливає на всмоктування заліза, що може стати причиною анемії. Для харчування дітей такого віку існують спеціальні розроблені рідкі суміші. Також дитина має отримувати кисломолочні продукти у вигляді йогуртів без добавок. Зараз є багато заквасок в аптеках чи магазинах, і мамі можуть приготувати корисний йогурт вдома. Головне, щоб в дитячій їжі не було консервантів, барвників. Можна давати дитині кефір. Кисломолочний м'який сир обов'язково щодня має отримувати кожна дитина. Дуже корисно готувати какао, бо воно містить харчові

волокна, насичені жирні кислоти. Але не слід давати його дітям, які мають алергію. Таким краще вживати кисломолочні продукти. Щодня дитина, наприклад, шкільного віку має випивати склянку молока, з'їдати один йогурт без додатків і шматок твердого сиру. Твердий сир містить кальцій, що є корисним для розвитку кісткової системи.

— Можливо, поганий апетит — це проблема поведінки?

— Важливо виробляти режим харчування. В дітей потрібно виховувати культуру харчування.

Щодня в меню школяра повинні бути:

М'ясо

Риба

— принаймні раз на тиждень

Фрукти

замість цукру

Овочі

5 порцій на день. Можна їсти шкірку овочів оранжевого та темно-зеленого кольору, вони чудово смакують та є головним джерелом вітамінів та мінералів.

Молоко та його похідні

Кальцій — це незамінний елемент, що знаходиться у кістках, тому дуже важливо дітям вживати багато молочних продуктів. Краще з меншим вмістом жиру.

Зерно на тарілці

Половина споживаної випічки повинна бути з борошна грубого помелу. Не весь хліб однаково корисний. Випічка з борошна грубого помелу містить більше клітковини. Під час вживання хліба важливо, щоб те, з чим його їдять, не було дуже поживним. Найкорисніші пластівці зчміїні, пшеничні та житні. Корисні мюслі на сніданок можна зробити самому, додаючи свіжі чи сушені фрукти.

Вода замість газованих напоїв

Бо вони часто відмовляються, наприклад, від сніданків. Але наш досвід показує, що коли про це говорити, проводити з нею бесіди, то дитина починає снідати, хоча б кілька ложок каші чи канапку з чаєм, але їсть. Сніданок, обід, вечеря — це три основні прийоми їжі, причому обід передбачає обов'язково теплі рідкі страви, а вечеря — не пізніше як за дві години перед сном. Між основними прийомами їжі повинні бути невеликі перекуси — яблуко, канапка, сухе печиво. Бажано, щоб це не було швидко харчування якимись снічками. Важливо вживати багато рідини впродовж дня.

Якщо все ж таки проблеми залишаються, тепер існує багато фахівців, які можуть допомогти батькам. Наприклад, у дівчат-підлітків також виникають проблем з харчуванням аж до анорексії, така поведінка потребує корекції з допомогою психолога. Це не поодинокі випадки. За цей рік у нас було близько десяти пацієнтів з такими відхиленнями.

Інколи в дитячому віці, навпаки, зустрічається булімія — неконтрольований прийом їжі, який небезпечний розвитком ожиріння, цукрового діабету, тощо.

— А як бути з солодощами, скільки їх можна дитині?

— Якщо дитину змалку не привчати до шоколаду, вона і не знатиме його смаку. Тобто малим взагалі не треба давати солодкого, особливо поки в них ростуть зуби. До 1–3 років до солодощів краще не привчати. В цей віковий період краще давати родзинки, фрукти. Таким чином діти поповнюватимуть запаси фруктози. Шоколад дитині не корисний, корисним є лише темний шоколад, а діти такий переважно не люблять. Шоколад — слід замінити медом, родзинками. Але коли йдуть в садочок, то без цукерок не обходиться. Також коли в сім'ї є

старші діти, то знайомство з цукерками відбувається набагато раніше, ніж хотіли б батьки. Тому треба дуже виважено підходити до цього питання. Дітям з алергією взагалі бажано уникати шоколаду. Загалом рекомендується обмежувати кількість солодощів — одну цукерку на день. Якщо в дитини є алергія, проблема з травним трактом, з жовчними шляхами, то таким дітям шоколадні цукерки замінюють на карамель. Можна давати 1–2 смоктальні цукерки на день. Шоколад взагалі протипоказаний таким дітям. Виняток можна зробити хіба на Миколаю чи інше велике дитяче свято, та й то, кількість потрібно контролювати.

— Педіатри відзначають, що зараз є великі коливання у вазі дітей, діти або повні, або надміру худі. Від чого це залежить?

— Якщо батьки схильні до повноти, надають перевагу висококалорійній їжі, від якої швидко повніють, відповідно, таку їжу їдять і діти. Вони не контролювано їдять багато легкозасвоюваних вуглеводів. Культуру харчування в сім'ї треба виховувати. На цьому повинні наголосити лікарі при кожній зустрічі з пацієнтами, і вчителі в школі. Якщо дитина дуже повна, або дуже худя, вона потребує консультації ендокринолога або дієтолога, гастроентеролога — фахівців зараз є багато, тож можна отримати поради з правильного харчування. Але будь-якій дитині потрібно мати достатню фізичну активність. Проблема сучасних дітей у тому, що вони мало рухаються, мало часу проводять на свіжому повітрі. Тоді в худій дитини буде кращий апетит, і вона краще їстиме. А для повних дітей дозовані фізичні навантаження також приносять тільки користь. Окрім цього швидкі вуглеводи потрібно замінити повільними вуглеводами. Картоплю, вареники, хліб замінити на гречану кашу, м'ясо, фрукти та овочі.

12 фактів про африканську чуму на Тернопільщині

1 Що таке африканська чума свиней (АЧС)? Це:

- гостра (ознаки хвороби розвиваються дуже швидко)
- висококонтагіозна (надзвичайно заразна)
- інфекційна (може передаватись від однієї сприйнятливої тварини до іншої)
- вірусна (на збудник не діють антибіотики, тому не має лікування)
- хвороба (хворобливий стан організму тварина виглядає підозріло, не так як завжди)
- свиней (хворіють лише домашні та дикі свині).

2 Ознаки хвороби

Інкубаційний період триває 2–12 днів і супроводжується лихоманкою 40–42 °С впродовж 48-ми годин перед проявом клінічних ознак (на відміну від класичної чуми свиней) та відсутністю інших симптомів в цей період. Більшість хворих тварин, у цей час, виглядають абсолютно здоровими й не відмовляються від корму. Клінічні ознаки проявляються, коли спадає температура: тварини проявляють ознаки слабкості (хитка хода, відмова від корму, спрага), збиваються в гурти, з'являються ознаки серцевої недостатності: синюшність шкіри та значні крововиливи. Загибель хворих тварин настає внаслідок серцевої недостатності переважно на 7–10 добу з моменту прояву перших клінічних ознак хвороби. Смертність при АЧС складає – майже 100%.

3 Де відбувся спалах

У Збаражі з 6 по 16 січня у приватному домогосподарстві загинули 11 свиней, ще трьох умертвили. Зона захисту охоплює трикілометрову територію, а зона нагляду – 20 км. В останню входять частини території Збарзького, Лаковецького, Підволочиського, Зборівського і Тернопільського районів.

4 Чи була ця хвороба десь ще в Україні

Африканська чума свиней – це проблема не лише Тернопільщини. Випадки захворювання в той чи інший час фіксували практично по всій Україні. Хоча на Тернопільщині – це сталося вперше за часів Незалежності.

5 Чи небезпечний вірус для людини

Вірус африканської чуми свиней не становить небезпеки для людини та надзвичайно небезпечний для свиней!

6 Як передається АЧС

Основний шлях передачі збудника – це безпосередній контакт тварин між собою (хворої та здорової) та перенос збудника від хворої до здорової тварини через посередника. В ній найчастіше виступає людина, що випадково забруднилась виділеннями хворої тварини та мала контакт зі здоровою. А також – предмети догляду, інвентар, взуття та одяг, транспортні засоби та корми, в тому числі й харчові відходи.

7 Де залишається вірус

Збудник хвороби тривалий час може зберігати свою життєздатність поза організмом і в першу чергу в харчових заражених продуктах (наприклад: в копченій шинці – до 5 місяців). Холод (заморожена свинина) – всього лиш консервує збудника (продукт залишається небезпечним для свиней після розморожування).

8 Чи лікується ця хвороба

Ні! Методів успішного лікування АЧС не існує. Лікування заборонено законодавством України. Хворих тварин забивають безкровним методом, а трупи спалюють.

9 Що робити, коли виявили хвору тварину

Якщо ви виявили хвору тварину (у неї не стандартна поведінка) чи труп свині в природному середовищі, необхідно негайно сповістити про це лікаря ветеринарної медицини та вжити заходів, щодо унеможливлення контакту із виділеннями хворої тварини.

10 Рекомендації власникам свиного господарств

Встановити двокоштову огорожу навколо свиноферм, провести дератизацію (боротьба із гризунами) та відлякувати птахів. Унеможливити доступ на територію ферми бродячих тварин та сторонніх осіб. Перевірити та налагодити роботу дезбар'єрів та санпропускників. При вході в приміщення (секцію, блок, кормоцех) встановити деззаваночки чи дезкилимки, зволожені дезрозчином. Заборонити персоналу господарства утримання свиней в особистих домогосподарствах. Контролювати дотримання правил особистої гігієни персоналом господарства та заборонити приносити харчові продукти на територію господарства. Вхід у виробничу зону свиного господарства. Дозволяти лише через ветсанпропускник, а в їзд транспорту – через постійно діючий дезінфекційний бар'єр (дезінфекційний блок).

11 Компенсація, якщо забирають свиню

Але для населення, у якого вилучають тварин, є розроблений механізм компенсації.

12 Коли знімають карантин

Найшвидше зняти карантин з території можна тільки через 40 днів з часу його встановлення. Після цього фахівці ще півроку наглядають за територією. І лише по закінченні нагляду населення знову зможе купувати свиней у господарства.

Читаю, бо мені це подобається

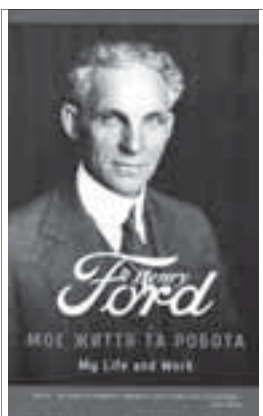
ЖАННА СЛОНОВСЬКА "ДИМ З ВІТРАЖЕМ"

Вікторія Швець, студентка:

— Українець, росіянин та поляк — гримуча суміш, правда? Особливо, якщо вони зійдуться в одній компанії і почнуть з'ясувати свої ідейні відмінності. А що буде, якщо всі вони — члени однієї родини?

Слонівська насправді малює картину до болю знайому чи не кожній галицькій сім'ї: у нас в усіх намішано потрохи всього. Однак не в кожного прабабуся полячка, бабуся — росіянка, а мама раптом вирішує стати україночку-патріоткою. І все це на фоні Львова, в кам'яницях якого потай ведуться розмови про незалежну Україну.

Жанна Слонівська хоч і польська письменниця — та все ж етнічна українка, львів'янка. Вона водитиме вас сторінками свого роману і ви впізнаєте кожну вулицю, не виходячи із власної квартири.

ГЕНРІ ФОРД «МОЄ ЖИТТЯ ТА РОБОТА»

Марічка Юрчак, арт-директор:

Книжка багато у чім розчарує. Саме тому настійно раджу її стартаперам і скоробатгам, зятим автомобілістам й адептам «Хеліксу». Розчарування №1: життєпис Форда називається «Моє життя та робота». Але там дуже мало про життя, і більше про роботу. Ми читаємо біографії знаменитостей, щоб доторкнутися до їх харизми, з надією перейняти якийсь магічний секрет. Ця книжка розчарує, бо у ній немає ніякої формули успіху та багатства, крім праці. Впертої, впевненої, сміливої. Третє: марно сподіватися, що, без сумніву, прогресивна людина у бізнесі та промисловості, знатиме правильні відповіді на всі питання. Думки Форда про євреїв, профспілки, працю жінок виглядають архаїчними. Але ти наскрізь проймаєшся ідеологією служіння людям, загораєшся запалом раціоналізаторства та починаєш виписувати цитати.

ПЕРШІ УКРАЇНСЬКІ ЕМІГРАНТИ ВЕЗЛИ ДО КАНАДИ КАМІННЯ

Історія ■ Чому наприкінці 19 століття люди виїздили цілими селами з бабці-Австрії та як їм жилося першопрохідцями в Канаді, розповів журналіст та дослідник Вахтанг Кіпіані

ІРИНА НЕБЕСНА, 0-98-950-56-57,
IRYNA.NEBESNA@GMAIL.COM

Важко повірити, але 130 років тому в Канаді не було жодного українця. Однак з першими двома мігрантами із Галичини на чужому континенті почалася довга і місцями складна та небезпечна мандрівка галичан зі Старого краю до країни із "медовими річками та тоннами золота і міді".

Журналіст Вахтанг Кіпіані багато років досліджує історію української діаспори в Канаді. Отримані знання вилились у фільми, статті на сайті "Історична правда", а тепер ще й у книжці "Українська Канадіана". Що спонукало людей із Галичини та Буковини наприкінці 19 століття продавати все і їхати в країну, мови якої ти не знаєш, залишивши родину тут, в бідній та голодній частині тодішньої Австро-Угорщини?

— Першими українцями, які ступили на канадську землю, стали Іван Пилипів та Василь Єлиняк. 7 вересня 1891 року вони обоє прибули в Квебек. Двоє товаришів, які попервах не мали там більше нікого, обоє були із села Небилів, нині це Івано-Франківщина. Та доля зіграє із ними злий жарт, з часом розлучивши, і навіть упокоїть вони на різних цвинтарях, — розповідає Вахтанг Кіпіані.

Уряд Канади провадив таку політику, що кожному, хто приїздив на постійне проживання, давали 60 гектарів землі. За це потрібно було одноразово заплатити 10 доларів — за оформлення документів.

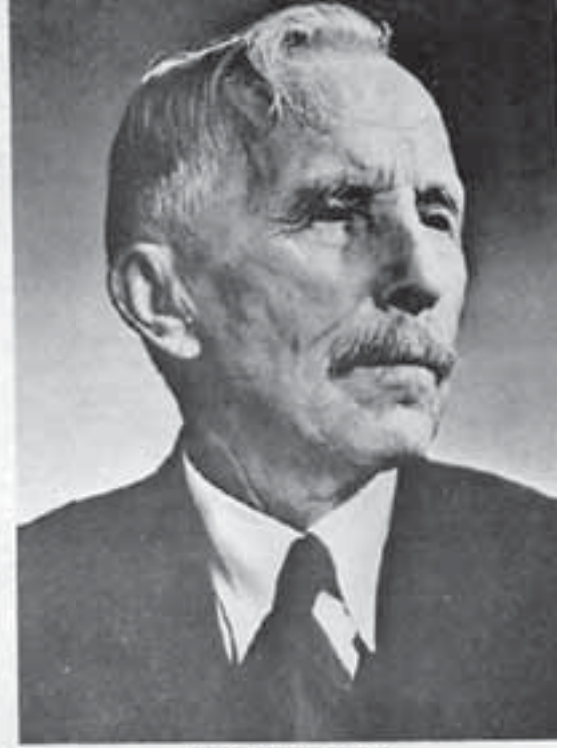
— Наприкінці 19 століття хвиля еміграції захопила обидві Америки: хтось їхав до США, когось неправдами везли до Бразилії, до Канади ж запрошувала сама влада, — пояснює журналіст. — До слова, сам Іван Франко долучився до просвітницької кампанії щодо еміграції до Канади. Адже багато наших згодом повернулися, і Франко разом із професором Осипом Олеськовим вислухали десятки обдурених, особливо тих, хто потрапив до Бразилії. Тож Франко та Олеськів робили все, аби галичани, якщо вже і виїжджали, то щоб їхали до Канади.

Вдома не вистачало землі

До слова, Осип Олеськів провів спеціальне дослідження: згід-

IVAN PYLPIW

VASYL ELENIAK

Першими українцями, як відкрили Канаду для інших стали Іван Пилипів та Василь Єлиняк з села Немирів, тепер це Прикарпаття. 7 вересня 1891 року вони обоє прибули в Квебек.

но з економічними показниками того часу, він вирахував, що при всьому бажанні галичани не змогли б вижити в тодішніх умовах Австро-Угорщини. На всіх просто не вистачало землі.

— Та банально не було навіть досить гною, аби удобрювати землю, — зазначає дослідник. — А ділити-переділювати й так малі клапці землі між великими родинами вже не було куди. Тому не дивно, що народ почав масово виїжджати. Адже 60 гектарів землі — це рай для аграріїв, якими

за 20 українці починають активно розвиватися. Показником цього є той факт, що перший депутат-українець в Канаді з'являється вже в 1910-х роках, — каже Кіпіані.

То чому ж у чужій країні першопрохідці Єлиняк (в деяких джерелах — Єленяк) та Пилипів розійшлися ледь не ворогами? Відповідь доволі проста — релігія.

Судилися через церкву

— Тодішня римо-католицька церква була доволі негнучкою, вона

Уряд Канади провадив таку політику, що кожному, хто приїздив на постійне проживання, давали 60 гектарів землі. За це потрібно було одноразово заплатити 10 доларів — за оформлення документів

галичани і буковинці якраз і були.

Виїздити почали цілими селами. Тому не дивно, що в Канаді є і свій Тернопіль, і Борщів. Примітним було і те, що брали із собою в дорогу. Хтось до скрині клав одяг, як би зараз сказали "на виріст", адже не знали, чи там можна буде щось таке придбати.

— А хтось віз... каміння. Звичайні пласкі камені, які використовували, як гніт, коли квасили капусту. Вони везли ті 5-кілограмові каменюки, бо хто ж знав, чи в Канаді є каміння, а капусту квасити доведеться, — каже Кіпіані.

Попервах людям справді велося важко. Виснажлива праця, адже потрібно було розчистити ліси, щоб самотужки облаштувати поле, збудувати хату. Хтось роками жив у накритих гілляччям "шалашах".

— Однак потрібно зазначити, що якщо будували комусь хату, то будувати допомагали всі. Але спершу наші обдерті українці справляли справді гнітюче враження на місцевих, «англіків», як їх називали наші. Немиті, нечесані, неголені — таким було важко асимілюватися. Однак вже роки

не дозволяла своїм священикам їздити в Канаду до парафії. Тому перед українцями постала проблема: або втратити свої традиції, або взяти їх від інших. Тоді почався спалах інтересу до різних протестантських течій. Таким чином двоє друзів розходяться: Єлиняк залишається твердим греко-католиком, а Пилипів як більш практичний чоловік, який і був ініціатором переїзду до Канади, їде в російську духовну місію до Сан-Франциско. І тамтешній керівник погоджується дати "русским крестьянам" православних священиків. З часом дійшло до того, що Єлиняк та Пилипів почали судитися за церкву.

Спершу намагалися проводити служіння в храмі почергово, згодом почалися сварки на тему "ми з оцими не будемо в одному храмі молитися". Закінчилося тим, що

звернулися до Королівського суду в Лондоні.

— Процес тривав багато місяців. Я тримав в руках рішення цієї справи — близько 300 сторінок. Зрештою Високий суд Лондона вирішив віддати оту найпершу українську церкву у провінції Альберта російській православній церкві. Тому греко-католикам не залишилося нічого іншого як побудувати на іншій ділянці свій храм. І от тепер на відстані кілька кілометрів один від одного на різних цвинтарях поховані Єлиняк та Пилипів. На кожному із кладовищ є стели, де вказано, що тут поховані піонери української еміграції. Однак в першому випадку не згадують про Пилипова, а в іншому — про Єлиняка. Так наче вони приїхали окремо і нічого спільного між ними не було. Вийшло так, знаєте, дуже по-нашому, — каже журналіст.

Що ж до збереження мови, то тут в кожній родині по-різному. В когось нею говорять навіть правнуки першопрохідців, хтось не вчив її навіть своїх дітей.

— Приміром, племінник Єлиняка майже не говорить українською. Однак він дуже гарно вимовляє слово "корчі". Так, в тому значенні, в якому воно вживається в Україні. Відповідника в англійській він не знає. Та й що тут знати? Каже: "Корчі є корчі!", — сміється журналіст.

Проте після Першої світової українцям в Канаді стало дуже несолодко через поразку Австро-Угорщини. Як це вплинуло на їхнє життя за океаном, чому ставлення до них місцевих змінилося після Другої світової, читайте в наступних публікаціях.

ДОВІДКА

В інтернеті також можна переглянути фільм "Наші найперші. Українські відкривачі Канади", співавтором якого є Вахтанг Кіпіані. Матеріали за

даною тематикою також можна прочитати у спецпроекті журналіста "Канадіана" за посиланням — <https://www.istpravda.com.ua/themes/canadiana>.

“ТО В КОВБАСІ МИША, ТО В ЦУКЕРКАХ — ХРОБАК»

Права ■ У 2014 році в Україні створили Держпродспоживслужбу, що об'єднала в собі п'ять контролюючих органів. В тому числі — і Держспоживінспекцію як окремий структурний підрозділ. Чи допомогло це споживачам захистити права — питання відкрите

СВІТЛАНА ГРИВАС, 096-709-74-60,
 SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

— Зараз стільки усялякого непотребу в магазинах розвелось. Подивися на то все, емоції зашкалюють, а слів бракує, — каже тернополянка Людмила Сіра. — У якій ще країні продають чорні, в прямому значенні, чорні-чорнючі гнилі банани за півціни! Ще й горнороро пишуть — знижка! Та самі їдте такі свої «знижки».

Утім, претензії жінки стосуються не лише зіпсованих фруктів, а й ряду інших товарів.

— Подивіться, що робиться: то в ковбасі мишу знайдуть, то в цукерках — черв'яка, то тортом діти отравляються, — додає вона. — Прийдеш в магазин, купуєш копчену рибу, питаєш «Свіжа? — О, так... Свіжа-свіжа». А в дома, холера, як відкриєш кульок з тою свіжою, то памороки забиває. І що, побіжиш сваритись? Побіжиш обмінювати? Нема на них управи. Була якась інспекція, щось там реорганізували. Де вони — чорт його зна!

Ще більше обурюються тернополяни, якщо йдеться про придбання не харчового продукту за кількадесят гривень, а, скажімо, техніки — побутової, гаджетів.

— Купила планшет. Через місяць уже віднесла у ремонт, — розповідає тернополянка. — Чекаю тиждень, два — жодної звістки. Після третього нагадування сказали прийти забрати, мовляв, все готово. Принесла додому, знову не робить. Трясця! Знову несу в ремонт і знову чекаю — тиждень, два, три. Сказала, що в газету буду скаржитись, швидше зробили. Зараз він знову не працює так, як треба. Гарантійний термін був на рік. Нещодавно, закінчився. Не знаю, чи нині техніку таку одноразово роблять, чи їм так все одно, нічого не бояться. Як купуєш, так шебечуть, пропонують тобі доставити ще різні програми, а тільки гроші заплатив — бувай, здоровий, і я, не я, і хата не моя. На таких є управа?

Повноважень не відібрали

Управа на недобросовісних продавців, виробників, звісно в Україні є — це закон «Про захист прав споживачів». Та й державні органи, що контролюють цю сферу, нікуди не ділись. Після реформування вони увійшли до складу новоутвореної структури — Держпродспоживслужби. Офіційно ця структура створена у 2014 році, а реально запрацювала як одна структура у 2016. Тож, якщо полюбовно незадоволений

покупець проблему свою вирішити не може, у бій вступати може саме ця структура. До цього вона називалась Держспоживінспекція, і ще раніше — Держспоживстандарт.

— Управління захисту споживачів є самостійним структурним підрозділом Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області, — розповідає його очільниця Тетяна Трінька-Яворська. — Після реорганізації за нами залишився державний нагляд за дотриманням законодавства про захист прав споживачів, законодавства про рекламу в частині захисту прав споживачів реклами, здійснення ринкового нагляду, попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення. Також нам передали повноваження метрологічного нагляду, державного нагляду за дотриманням вимог законодавства з питань туристичної діяльності.

Робота цієї структури стосується також контролю якості не лише непродовольчих товарів, а й інших товарів та послуг: від якості реалізованих ювелірних виробів до дотриманням заборони тютюнопаління в закладах харчування.

Отримали 82 скарги

— Де б не замовляв чи купував товар, споживач має право отримати документ, що підтверджує факт придбання, — продовжує Тетяна Трінька-Яворська. — Цей документ допоможе людині довести свою правоту у разі, якщо товар, послуга були неякісними. Подальші кроки — звернення до продавця із письмовою заявою — претензією. Цю заяву слід скласти у двох примірниках у довільній формі на ім'я продавця, керівника. Причому, на другому примірнику має бути відмітка продавця про отримання заяви-претензії. Тобто, там мають бути дані особи, що отримала заяву, підпис та печатка юридичної особи, фізичної особи-підприємця.

Якщо ж продавець не хоче брати та реєструвати претензію, можна надіслати її поштою на юридичну адресу з описом вкладеної кореспонденції та повідомленням про вручення. Якщо ж претензію не прийняли, не розглянули, або ж відповідь отримали негативну, необгрунтовану, тоді необхідно звертатися до Держпродспоживслужби.

За словами очільниці управління, з моменту утворення нової установи на розгляд в Управління захисту споживачів надійшло 82 письмових звернень громадян,

АРХІВ ТЕТЯНИ РУБАС

Що робити, якщо придбали неякісний продукт

- Якщо придбали неякісний харчовий продукт, непридатний для вживання, його повинні обміняти у магазині на придатний. Або ж повернути гроші — ч. 8, ст. 8 закону «Про захист прав споживачів»
- Якщо придбали непродовольчий продукт, і він з певних причин не підходить, його можна повернути протягом 14 днів з часу придбання. Проте товар не повинен бути користованим — з упаковкою, цінником — ч. 1, ст. 9
- Якщо придбали непродовольчий продукт, випробували його, і він виявився з поломкою, з браком, то насамперед маєте право на безкоштовний ремонт. Повернути гроші за товар чи обміняти його можна лише у разі, якщо експерт дасть висновок про вину виробника — ч. 1, ст. 8
- Якщо ціна на ціннику і чеку відрізняється, маєте право вимагати оплатити за ціною, вказаною у ціннику. Пояснення продавця, адміністратора — не встигли цінники переклеїти — не виправдання. Це обман споживача

* за власною інформацією

в т.ч. 16 з урядової «гарячої лінії». Крім того, спеціалісти Управління постійно консультують по телефону та на особистому прийомі.

— Держпродспоживслужба утворилася в результаті реформування цілої низки контролюючих органів, — додає пані Трінька-Явор-

до Києва. І у разі позитивної відповіді звіти, аж тоді можуть вирушити з перевіркою. А іноді на отримання “добра” може піти не тиждень, і не два. Наша ж організація працює на добровільно-волонтерських засадах і повноваження, само-собою,

Відтак і у самому українському законодавстві є ряд шляхів обходу для них. І, за словами пана Вороніна, ряд дискримінаційних норм щодо самого споживача.

— Ми звертались неодноразово в Кабмін, до президента, Верховної Ради щодо скасування таких норм, — додає він. — Приміром, щодо попередження про планову перевірку підприємця за 10 днів. Це все одно, що попередити злочинця, що ти йдеш до нього з обшуком, щоб знайти якийсь компромат. Така норма існує, і споживачі страждають від цього. Тому що ти попереджаєш, він той товар перевозить на якийсь паралельний склад, там перечікує перевірку, а потім знову завозить той товар. А коли раптово приходиш з перевіркою, то можна виявити дуже багато порушень.

Також клопотались щодо скасування вимоги про обов'язковий дозвіл зі столиці на перевірку, якщо надійшла скарга від споживача. Утім, і в цьому випадку їх не почули.

Позитивним у даній реформі є те, що нова служба розглядає питання комплексно. Скажімо, раніше споживачеві треба було писати до п'яти інстанцій. Тепер заяву розглядають в одній службі.

ська. — Позитивним у даній реформі є те, що нова служба розглядає питання комплексно. Скажімо, раніше споживачу треба було писати за необхідністю до п'яти інстанцій. Тепер — заяву розглядають в одній службі.

Везуть неякісне та контрафакт

Утім, не все так просто у питанні захисту прав споживача, кажуть громадські активісти, що також працюють у цій сфері. Мовляв, змінювати треба не тільки назву структури, структуру, а й саме законодавство.

— Права перевіряючих зараз суттєво обмежені, — каже керівник обласної громадської організації «Захист прав споживачів» Володимир Воронін. — Перевірок здійснювати не можна. Якщо є скарга на те чи інше підприємство, слід звертатись

також обмежені. Ми надаємо консультації.

Консультують з різних питань, пов'язаних із захистом прав споживачів. Утім, кажуть, є категорії справ, з яких допомоги споживачі потребують допомоги найчастіше.

— Це купівля побутової техніки, засоби зв'язку, телекомунікації, продукти, — продовжує пан Воронін. — Загалом, останнім часом суттєво погіршилась якість продуктів. Ситуація така, що деякі підприємці, відчуваючи свою безкарність, продають і протерміновані продукти, товари, які не відповідають технічним характеристикам, нормативам, екологічним, контрафакт. Підприємці мають набагато більше лобістських можливостей в органах законодавчої і виконавчої влади, щоб захистити права.

КУДИ ЗВЕРТАТИСЯ

Головне управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області розташоване за адресою: м. Тернопіль, вул. Чернівецька, 24. З приводу надання усної консультації споживачі можуть звертатися за адресою б-р Т. Шевченка, 11, м. Тернопіль, тел. 52-83-71.

РОЛИ З ЛОСОСЕМ І ВУГРОМ «ДРАКОН»

Смачно ■ «RIA плюс» розповідає про приготування фірмових страв у кафе, барах і ресторанах Тернополя

ІРИНА ЧУБАТА, 098-586-50-62,
IRYNA.CHUBATA@GMAIL.COM

Якщо хочеться яскравих гастрономічних відчуттів, завітайте у «Каштанову ресторацію», що на вул. Крушельницької, і замовте рол «Дракон». Ви не пожалкуєте, це поєднання смаків копченого вугра і свіжого лосося, стиглого авокадо, огірка, ніжного крем-сиру та ікри.

— Чоловіки частіше замовляють саме «Дракон», бо він із вугрем, а жінки більше люблять роли

з тунцем, — каже сушист Ірина Побурко.

За словами Ірини, «родзинкою» меню є гарячий рол «Темпура муер», начинений сиром і грибами «муер» та запанірований у яйці, борошні «темпура» і сухарях.

— У ресторані великий вибір ролів, на різні смаки, — розповідає дівчина. — Найдешевші роли, з рисом, огірком та філе окуня, коштують 39 грн, а найдорожчі, куди входить аж 60 грамів лосося, — 165 грн. Останні, до речі,

найпопулярніші.

Ірина «чаклує» над одними з найефектніших ролів — «Драконом», ще й дає поради.

— Рис для ролів має бути теплим, — каже вона. — Зварений рис треба ніжно вимішати з рисовим оцтом, щоб не було грудочок. Огірок слід нарізати дуже тонкою соломкою, авокадо — тонкими скибками. Як і філе риби. Перш ніж скручувати рол, треба стиснути начинку у ньому, щоб вона трималася купи. А без бамбукового килимка рол не матиме правильної форми і розпадеться.

Коли суши-майстер поклала на стіл рол, я здивувалася. Яскравий, з «чубчиком» з огірка, дракон наче звивався, як змія. Я не залишила йому жодного шансу — з'їла все до останнього зернятка рису.

ІРИНА ЧУБАТА

СКІЛЬКИ ЧОГО ТРЕБА:
200 мл бульйону з курки, 30 г м'яса кальмара, 1 тигрова креветка, 30 г філе лосося, 50 г картоплі, 30 г броколі, 30 г крем-сиру, 50 мл вершків.

Сушист Ірина Побурко (25 р.): — Роли «Дракон» найбільш популярні у наших гостей-чоловіків. Ціна 99 грн за 220 г.

Підготувати продукти, зварити у рисоварці рис, заправити рисовим оцтом

Викласти на норі шар теплого рису, втрамбувати, перевернути норі на інший бік

Викласти на ристонкою смужкою крем-сир, ікру та нарізаний соломкою огірок

Скрутити рол за допомогою бамбукового килимка, надати форми, втрамбувати

Викласти на рол скибки філе лосося і вугра, а також авокадо, притиснути до рола

Розрізати рол на вісім частин, подати з соєвим соусом, імбирем і васабі

РЕКЛАМА

Гарячі ціни тижня

(з 15.02.2017 по 21.02.2017)

КОТЕЛ на дрова
ECO DIM
16500 грн.
ТИТАН-24 кВт
сталь - 8 мм
час горіння 8-24 години
096 377-19-00
050 377-19-00
0352 510-510
Консультації щодо оформлення - БЕЗКОШТОВНО!
* на умовах придбання через Державну програму відшкодування вартості обладнання

ВІКНАР OFF ВІКНА • ДВЕРІ
ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ
МАЙСТЕР ВІНОЧНОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН
www.viknaroff.te.ua
К.Острозького 70,
тел.: (0352) 42-00-52, (097)909-49-46, (097)909-49-43
15 квітня, 6 (р-к "Оріон") тел.(0352) 51-19-25, (095) 919-40-34
LWS 3 NEW 1600 грн.
ClassicLine 400 1880 грн.

СОЛЯНА ЛАМПА
із природної кам'яної солі,
вконт. понад 250 млн. рр.
призначена для
модулювання мікроклімату
солоних печер,
які використовуються з
лікувальною метою.
Соляна лампа -
гарний подарунок рідним,
друзям та собі.
http://www.solotvino.ho.ua/
Соляна кімната у Тернополі,
вул. Бродська, 5а,
(район 6-ого магазину),
тел.: 42-46-28, (067) 995-60-14
ВІД 200⁰⁰ грн

**Каміни
Топки**
Мармур,
камінь
www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершина комфорт»
(096) 227-73-37, (097)960-13-66
ВІД 3000⁰⁰ грн

Двері міжкімнатні
Паліта МДФ
Готовий виріб до 3 тижнів
модель мас 3 види дизайну
в асортименті
ПОНАД 100
ДВЕРІ БІЛОРУСЬКИХ МОДЕЛЕЙ
м. Тернопіль
вул. 15 квітня, 5а
(«Сільпо»), 2 поверх
(0352) 511-011
(067) 67 41 800
(050) 60 26 100
Формуємо дилерську мережу
1866⁰⁰ грн

КУХНІ ВІД ВИРОБНИКА
KOMANDOR
www.komandor.te.ua
пр-т. С. Бандерки, 11 Б. (зуп. Станіон)
тел. (067) 340 58 94, (0352) 42 10 07
ВІД 6000⁰⁰ грн м/п

СПОРТИВНІ
НОВИНИУ тернополянина –
«срібло»

• Чемпіонат світу з біатлону та лижних гонок серед спортсменів з ураженнями опорно-рухового апарату та вадами зору відбувається з 10 до 19 лютого у Німеччині.

У гонці з біатлону у класі LW 10-12 біатлон на дистанції 7,5 км у спринтерській гонці тернополянин Тарас Радь посів друге місце.

Наш земляк є представником Тернопільського центру та ДЮСШ «Інваспорт» та учнем Тернопільської школи-колегіум ім. Йосипа Сліпого. Тренує біатлоніста заслужений працівник та заслужений тренер України Віктор Федорчак.

«Галичанка»
поступилась
у фіналі

• Волейболістки тернопільської «Галичанки» 11 лютого програли фінальну гру Кубка України юженському «Хіміку» 3:0.

Поєдинок відбувся у Києві. Тернополянки не зуміли скласти конкуренцію багаторазовим чемпіонкам України. Результати трьох партій – 25:14, 25:22, 25:21.

Додамо, що очолює «Хімік» экс-тренер нашої команди Андрій Романович, який до цього сезону 15 років працював з тернопільською командою.

ФК «Тернопіль»
обіграв «Городок»

• У другому матчі турніру пам'яті Ернеста Юста футбольний клуб «Тернопіль» з рахунком 4:0 обіграв ФОК «Городок».

Поєдинок відбувся 12 лютого у Винниках на полі зі штучним покриттям. Дублем у воротах «Городка» відзначився півзахисник муніципального клубу Тарас Кривий.

Ще один м'яч на рахунку Артура Дорі та потенційного новачка ФК «Тернопіль». Для нашої команди це друга поспіль перемога на турнірі.

Додамо, що напередодні матч на цьому турнірі провела тернопільська «Нива». Підопічні Петра Бадла програли з рахунком 4:0 чемпіону Львівської області – «Демні».

Відбувся Кубок
Ректора

• Заключні матчі традиційного футбольного турніру Кубок Ректора відбулися на полі педуніверситету 9 лютого.

У суперечці ФК «Тернопіль-Педуніверситет-2» та ФК «Тернопіль-Педуніверситет» перемогу святкували перші з рахунком 2:1. Відтак саме друга команда педуніверситету стала переможцем Кубка, вигравши усі три матчі. Організатори змагань вручили спеціальні нагороди кращим гравцям турніру.

Кращий воротар – Володимир Павлишен. Кращий захисник – Ігор Курило. Кращий півзахисник – Андрій Когут. Кращий нападник – Тарас Гром'як.

22-РІЧНА ТЕРНОПОЛЯНКА СТАЛА
ГОЛОВНИМ ВІДКРИТТЯМ ЧЕМПІОНАТУ

Прогрес ■

Головною зіркою збірної України з біатлону на чемпіонаті світу несподівано стала наймолодша спортсменка команди – 22-річна тернополянка Анастасія Меркушина

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34, ANDRIY.TUKHNYI@GMAIL.COM

Молода тернопільська спортсменка двічі стала кращою серед українок у спринті та гонці переслідування на чемпіонаті світу з біатлону у Австрії, залишивши за спиною провідних колег.

Чемпіонат світу, що відбувається у австрійському Хохфільцені, розпочався 9 лютого. Біатлоністи уже провели три гонки. Ще три перегони – попереду. Несподівано роль лідера української жіночої команди взяла на себе наймолодша учасниця – 22-річна Анастасія Меркушина. Дівчина у двох своїх гонках на світовій першості щоразу встановлювала власні рекорди.

У спринтерській гонці наша землячка посіла десяте місце, блискуче вправившись зі стрільбою. На двох вогневих рубежах тернополянка не допустила жодного промаху, встановивши особистий рекорд. У той же час титуловані Юлія Джима, Олена Підгрушна та Валентина Семеренко фінішували за межами двадцятки кращих.

— Відчуваю, що могла виступити і краще, — сказала Анастасія

Тернополянка Анастасія Меркушина встановила два особисті рекорди у Німеччині

Меркушина після гонки. — Не дуже задоволена своїм ходом, а от стрільбою — навпаки. Нарешті вдалося відстрілятися «на нуль». Психологічно до гонки я теж була готова, адже мене підтримав тато, який зміг віднайти потрібні слова.

У наступній гонці Меркушина не лише повторила свій успіх, але й оновила власний рекорд, посівши восьму позицію у гонці переслідування. При цьому 22-річна спортсменка вкотре відстрілялась без промахів. Тепер уже на чотирьох вогневих рубежах.

— Я дуже повільно підходила до стрільби. Це зіграло свою роль в тому, що я стріляла швидко

і чисто, — коментує результат спортсменка. — Я була налаштована не перемогти, а втримати результат, тому не нервувала. Дуже здивована такою стрільбою ще й тому, що на пристрілці у мене абсолютно нічого не виходило — я навіть стріляла в край щита. Це був жах. Але, видно, на все воля Божа, і все склалося ідеально для мене.

Покращити свої і без того високі результати Анастасія Меркушина зможе у другій частині змагань на чемпіонаті світу. Попереду у спортсменів ще індивідуальна гонка, естафета та гонка з масовим стартом.

Щодо виступу найтитуловані-

шої тернопільської біатлоністки Олени Підгрушної, то цей сезон Олімпійській чемпіонці відверто не вдається. Криза у результатах Підгрушної триває не лише на Кубку світу, але і на чемпіонаті світу. У спринті вона фінішувала лише на 34-ій позиції, не потрапивши до гонки переслідування. Успіхом можна вважати п'яте місце Підгрушної у складі змішаної естафети. До слова, у цій гонці теж брав участь наш Дмитро Підручний. Лідеру чоловічої збірної України поки теж не вдається здійснитися на подіум. Спринт Дмитро Підручний завершив на 28-ій позиції, а гонку переслідування – на 14-ій.

Успіхи та невдачі тернопільських
фрі-файтерів на Кубку
Буковеля

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34, ANDRIY.TUKHNYI@GMAIL.COM

Чотири перемоги та дві поразки здобули вихованці тернопільського спортклубу «Характерник» у третьому турі Кубка Буковеля з фрі-файту, що відбувся 11 лютого у Карпатах.

Нагадаємо, що Кубок Буковеля має статус офіційних змагань Кубка України. А спортсмени борються за чемпіонські пояси.

Найуспішніше у третьому турі виступив Віктор Кохно у ваговій категорії 77,1 кг. Наш земляк у своїй четвірці одержав дві поспіль перемоги. У першому бою Віктор Кохно одноголосним рішенням суддів переміг бійця з Івано-Франківська Віталія Писанія. У наступному поєдинку від ударів тернополянина «постраждав» ще один франківець – Віктор Білий. Рефері зупинив бій уже на першій хвилині, за-

фіксувавши перемогу бійця з Тернополя технічним нокаутом.

Не менш успішно завершився поєдинок проти киянина Георгія Мітусова для нашого Михайла Грелі. Щоправда, для перемоги йому знадобився екстра-раунд. Втім у ньому тернопільський фрі-файтер завоював перемогу.

Менше пощастило титулованому Юрію Босому, який змагався у ваговій категорії 65,8 кг. Перший бій наш земляк виграв одноголосним рішенням суддів. Але у фіналі своєї четвірки Юрій Босий поступився задушливим прийомом.

— Через хворобу готувався до поєдинків лише два тижні, — каже Юрій Босий. — Допустив помилки — значить більше потрібно працювати над певною технікою. У найближчих планах виступи на турнірах у Китаї, або Україні у березні.

Один із головних фаворитів

Кубка Буковеля у вазі 77,1 кг тернополянин Микола Гринчук теж поступився.

Щоправда, суперник нашому бійцю дістався досвідчений Олексій Валівахін з Кривого Рогу. Долю поєдинку на його другій хвилині вирішив больовий прийом «важіль ліктя».

— На жаль, напівфінальний поєдинок не пройшов по нашому сценарію, що призвело до поразки, — каже Микола Гринчук. — Звісно мені прикро, завжди хочеться бути кращим. Щоб та робота, яку ти робиш, не була марною, а принесла хороший результат. Але все що нас не вбиває, робить нас сильнішими. Ми так просто не здаємось тому, що ми «Характерники», попереду нас чекають нові випробування та великі перемоги.

Тернополянин Микола Гринчук втратив перемогу у поєдинку за вихід до Гранд-фіналу Кубка Буковеля з фрі-файту

Зараз спортсмен відновлюється, збирається з думками та налаштовується на новий крок та роботу.

Чоловік прийшов на ринок за яблуками.

- Це який сорт?
- Кальвіль.
- А це?
- Джонатан.
- А це?
- Слава Україні!
- Героям слава!

Прийшов кум до кума в гості. А там його дружина вареники зі сметанкою поставила на стіл. Господар питає у гостя:

- Куме, а ви любите вчорашні вареники?!
- О! Так звісно, як їх не любити?

Той скривився і каже:

- То приходьте, куме, завтра!

- Куме, я вже не можу читати медичний довідник, бо у кожному розділі бачу свій діагноз.
- Куме, заспокойтесь, у мене гірша проблема. Коли я читаю Кримінальний кодекс, то відчуваю, що строк за кожною статтею у мене – максимальний.

Лист українського студента додому:
"Здравствуйте, мамо. Вишліть сала!"

Малий хлопчик підбігає до діда й питає:

- Діду Іване, а у вас зуби є?
- Ні, онучку, вже нема.
- Тоді потримайте бублик, а я з дітками пострибаю...

Дивиться українець новини по телевізору. Там кажуть:

- Ціни на каву й імпорتنі коньяки підвищилися в три рази.

Українець:

- Нічого, пили і будемо пити!

По телевізору:

- Долар виріс до 27 гривень.

Українець:

- Нічого, купували його і будемо купувати!

По телевізору:

- Завтра в Україні дощі, похолодання до 3-5 градусів тепла.

Українець:

- От сволоти! Що хочуть, те й роблять!

Дзвінок у двері. Дружина відчиняє і кричить чоловіку:

- Тут прийшли за пожертвами на будівництво басейну.

Скільки дати?

- Дай їм два відра води.

Куме, що таке Золота орда?

- Це обмежений контингент монголо-татарських військ на території Давньої Русі, тимчасово введений на прохання руських князів.

Виходить Степан вранці з хати на вулицю, а біла паркана стоїть сусід з витріщеними очима. Степан питає:

- Ти чого, сусіде? Щось сталося чи щось приснилося?
- А чого у тебе порося на милицях ходить?
- А ти що думав, я за миску холодцю свиню гробити буду?

Дружина:

- Я подаю на розлучення!

Чоловік:

- Я обом рогами їз!

На радіо провели опитування: "Чим озброєні грабіжники на дорогах?"

Перше місце в рейтингу зайняла відповідь: "Смугастими паличками".

До адвоката звертається клієнт з проханням узяти на себе ведення процесу розлучення.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «РІА ПЛЮС», № 6

- Чому ви хочете розійтись? – запитує адвокат.
- Я не в змозі більше це терпіти. Моя дружина має погану звичку лягати спати вранці.
- А що вона робить усю ніч?
- Чекає мене!

Відвчити дружину купляти все підряд не так уже й важко – попробуйте обмивати кожну її покупку...

ТИЖНЕВИК «РІА ПЛЮС»

Свідство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «РІА плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «РІА Холдинг». Видавець з 2006 року - ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

Тижневик «РІА плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем. Рекламу позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Новини компанії», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції. Бувкособолучення РІА, РІА, РІА (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 16 (колишній будинок офіцерів). Працюємо 9.00-18.00. Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1Б.

Телефони редакції: (0352) 43-00-50, 43-00-56

Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) 43-00-50, 43-00-56

«РІА плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>

ПРАВИЛА ПОДАЧІ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-й СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідство про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор: Ірина Прокопенко, 098-287-08-70.

Коректура: Ірина Чубата.

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ кур'єрської служби та передплати: Лілія Павличин, 095-837-87-14.

Відділ оголошень: 098-477-12-70

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром РІА.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12а, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж 27541 примірників. Зам. № 171206

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції

ТОВ «РІА МЕДІА»: р/р 26002012027968 код ЄДРПОУ — 40914460 в ПАТ «УкрСоцбанк», м. Вінниця, МФО 300023, свід. про реєстр. плат. ПДВ № 1602084500053. Інд. податк. номер 409144602081.

Передплатний індекс

22196

Історія літака на "Східному"

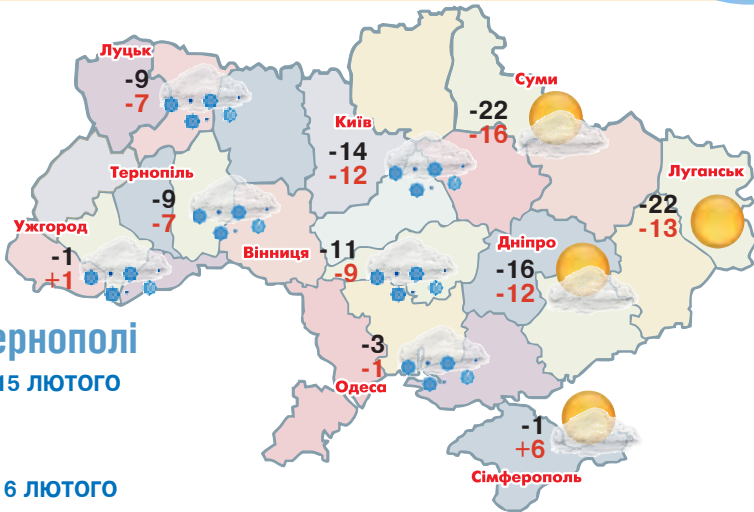
Ця історія тягнеться вже близько 10 років. Для одних літак — символ тоталітаризму, для інших — "оберіг" ласої земельної ділянки у парку. Хто і коли вже хотів забрати літак?

Читайте у «RIA плюс» від 22 лютого

СПОНСОР ПРОГНОЗУ ПОГОДИ

Погода у Тернополі

- СЕРЕДА, 15 ЛЮТОГО**
 -7°C
 -2°C
- ЧЕТВЕР, 16 ЛЮТОГО**
 -7°C
 -2°C
- П'ЯТНИЦЯ, 17 ЛЮТОГО**
 0°C
 1°C
- СУБОТА, 18 ЛЮТОГО**
 -1°C
 1°C
- НЕДІЛЯ, 19 ЛЮТОГО**
 -5°C
 2°C

Склад МЕБЛІВ та МАТРАЦІВ ШАФИ-КУПЕ
www.nashi-mebli.com.ua
НАШІ МЕБЛІ вул. Живова, 41 (навпроти автовокзалу) (096) 276-14-40

RIA MISS 2016
Фінал
 10 березня о 21:00

Приймає **CLUB & RESTAURANT OPERA**
 Турестинний партнер **TRAVEL**
 Офіційний фотограф **LUPYCHUK LESIA**
 Партнери: **Spic**, **EMPIRE of MODELS**, **FERRIZO**
 Единий партнер **FERRIZO** САЛОН ШКИРИ ТА ХУТРА

24.02 / 19:00
Міс Тернопіль 2017
 ТЕАТР ІМ. ШЕВЧЕНКА
 ДІЗНАЙСЯ ПЕРШИМ ХТО ЗДОБУДЕ ТИТУЛ «МІС ТЕРНОПІЛЬ 2017»
 ДОВІДКИ ЗА ТЕЛЕФОНАМИ: +38 067 471 04 06 / +38 050 377 59 84
FERRIZO ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПАРТНЕР

В мережу магазинів побутової техніки ПОТРІБНІ:

- КАСИР
- ПРОДАВЦІ-КОНСУЛЬТАНТИ
- ВАНТАЖНИК

тел.: 43-11-01, (098) 083-31-79

Вітаємо з Днем народження!
Олега Юника
 Незабутніх вражень, щасливих подій, Здійснення задумів, втілення мрій! А ще щедрих усмішок, творчих натхнень, Святого настрою в цей ясний день!
 З повагою, колектив «RIA media»

Гороскоп

ОВЕН
 Вам вдасться успішно втілити мрії в реальність. Зірки радять відпустити в політ фантазію і підняти рівень своїх вимог. Душевна теплота дружніх зустрічей зігріє ваше замерзле серце.

ТЕЛЕЦЬ
 Уникайте кардинальних змін у всіх сферах свого життя. Ваша цілеспрямованість дозволить досягти неможливого, якщо будете діяти за планом. Труднощі вас тільки загартують.

БЛИЗНЮКИ
 Знадобиться все ваше самовладання, щоб зберегти спокій. На роботі і в особистому житті буде чимало причин для хвилювань. У четвер і п'ятницю уникайте конфліктів з колегами і начальством.

РАК
 Успіх у справах буде проявлятися повільно, але ґрунтовно і надовго. Вам можуть запропонувати нову роботу. Середа і четвер підходять для спілкування та виступів перед публікою.

ЛЕВ
 Будьте обережні з колегами по роботі і друзями - вони можуть вас підвести або спровокувати сварку. Не посвячайте у свої плани оточуючих. Надійде приваблива пропозиція - обміркуйте її.

ДІВА
 Ви будете лізти зі шкіри, щоб догодити оточуючим, та це не врятує вас від претензій. У п'ятницю вас може відвідати оригінальна ідея, яку ви втілите в майбутньому. Проведіть вихідні у комфортній обстановці.

ТЕРЕЗИ
 Якщо хочете уникнути непорозумінь з діловими партнерами, стежте за своїми словами. Постарайтеся не сидіти ні хвилини без діла. Досягнете бажаного, якщо позбудетеся самозакоханості і самовпевненості.

СКОРПІОН
 Зважуйте кожне слово, бо балакучість може зіграти з вами злий жарт. Не варто відкривати чужі секрети. Намагаючись підвищити свій авторитет, ви ризикуєте зовсім його позбутися.

СТРІЛЕЦЬ
 Можете стати помітною фігурою на роботі. Ваш досвід буде корисний колегам і затребуваний начальством. Зустріч з друзями краще запланувати на п'ятницю, а вихідні дні

проведіть з сім'єю.

КОЗЕРІГ
 Не відкладайте справи в довгий ящик. Постарайтеся бути стриманим на роботі, інакше зроблене вами враження стане причиною неприємних розмов про вас поза очі. Дотримуйтеся помірності у бажаннях.

ВОДОЛІЙ
 Намагайтеся на все дивитися оптимістично, включитися в реалізацію перспективних планів, освоїти нову роботу. Навколо вас виявиться чимало цікавих людей, більше спілкуйтеся з ними.

РИБИ
 Тиждень складний і суперечливий, буде багато справ. Та знайдіть час для себе. У середу вдалі ділові переговори і сімейні справи. У суботу підіть у гості або запросіть друзів до себе.

КВАРТИРИ
ПОДОБОВО
ПОМІСЯЧНО
 (096) 00-777-00